

Załącznik do
Uchwały Nr 143/XXIII/2013
Rady Gminy w Staroźrebach
z dnia 19 czerwca 2013 roku

GMINA STAROŹREBY

Strategia Rozwiązywania

Problemów Społecznych

na lata 2013-2018

I. WSTĘP

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest niezwykle ważna dla prawidłowej realizacji polityki społecznej. Od 6 lat (2006 roku) zaszły i ciągle zachodzą istotne zmiany w obszarze prawnym regulującym w sposób kluczowy normy prawne ochraniające interesy obywateli. Istotą tych zmian jest decentralizacja wielu zadań na szczebel gminny, co jest niewątpliwie następstwem transformacji ustroju społeczno – gospodarczego państwa.

Wejście w życie takich ustaw jak : Ustawa o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003 roku, Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku nałożyło na gminy obowiązek realizowania aktywnych form polityki społecznej , które mają poprawić jakość życia lokalnej społeczności. A tym samym zapobiegać społecznej bezradności. Zjawisko społecznej bezradności nie ustępuje. Wprost przeciwnie, można stwierdzić, że poszerzają się obszary jego występowania. Niemalające bezrobocie sprzyja umacnianiu się zjawiska ubóstwa nie tylko materialnego, ale w coraz większym stopniu „ubóstwa psychospołecznego” prowadzącego do bezradności i wykluczenia społecznego.

Bezradność łączy się z postawą bierności, poczuciem marginalizacji, zaprzestaniem uczestniczenia w życiu społecznym. Zjawisko społecznej bezradności jest przeszkodą w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego, które to społeczeństwo jest gwarantem przestrzegania praw obywatelskich i sprawnie funkcjonującej społeczności lokalnej na zasadzie pomocniczości.

Rozwiązanie istotnych problemów społecznych jest działaniem trudnym i długofalowym, dlatego celowe jest strategiczne podejście do zagadnień ze sfery polityki społecznej, również na poziomie lokalnym. Realizacja tego procesu zawarta jest w „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych” będącej drogowskazem działania władz samorządowych i innych instytucji sfery pomocy społecznej. Wskazanie strategicznych kierunków działania poprzedza diagnoza problemów społecznych występujących w gminie Staroźreby. Zintegrowane podejście do problemów zaprezentowane w przedmiotowej strategii, pozwala na przyjęcie nowych rozwiązań w celu ograniczenia niekorzystnych zjawisk. W rozwiązywaniu problemów społecznych

najbardziej efektywna w perspektywie lat jest nauka niezbędnych umiejętności do radzenia sobie z problemami. I to ta metoda będzie podstawą realizacji celów strategicznych. Cele strategiczne będą wyrazem dążeń i aspiracji społeczności lokalnej zmierzających do rozwiązania zidentyfikowanych problemów, likwidacji barier i zagrożeń oraz do wykorzystania wszelkich szans tkwiących w potencjale ludzkim i materialnym dla przyszłej integracji.

Działania będą prowadzone na trzech poziomach:

- □profilaktyki – to działania priorytetowe
- □pomocy doraźnej – świadczenie pomocy w sytuacjach kryzysowych
- □długofalowych programów – rozwiązywanie bądź zminimalizowanie problemów społecznych i lokalnych.

Jako element żywy strategia będzie podlegać zmianom, będą pojawiać się nowe ważne cele, a w miarę realizacji część z przedstawionych w dokumencie straci swoją aktualność. Proces ten będzie miernikiem działań i dążeń społeczności lokalnej.

Strategia została opracowana na lata 2013-2018.

1. PROCES METODOLOGII STRATEGII

Opracowanie Strategii powstało dzięki zaangażowaniu i aktywności wszystkich podmiotów sceny publicznej oraz polityk szczegółowych gminy.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Staroźreby na lata 2013 – 2018 jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa społecznego mieszkańców gminy. Stanowi również podstawę do tworzenia bardziej szczegółowych programów działania poprawiających jakość życia wszystkich grup we wszystkich obszarach życia społecznego.

Strategia stworzona została przez interdyscyplinarny Zespół ds. Opracowania/ Aktualizacji Gminnej Strategii powołany przez Radę Gminy Staroźreby uchwałą nr 143/ XXIII/ 2013 z dnia 19 czerwca 2013 r. w składzie:

Lp.	Nazwisko i imię	Funkcja
1	Honorata Nagórka	Przewodniczący, Sekretarz Urzędu Gminy Staroźreby, V-ce Prezes „Stowarzyszenia Rozwoju Ziemi Płockiej”
2.	Marek Jastrzębski	Z-ca Przewodniczącego Kierownik Referatu ds. Oświaty
3.	Józef Stradomski	Członek, Wójt Gminy, V-ce Prezes Straży
4.	Danuta Siedlich	Członek, „Stowarzyszenie Rodzin Katolickich”
5.	Artur Żelechowski	Członek
6.	Małgorzata Kowalak	Członek, Nauczyciel, V-ce Prezes Stowarzyszenia „Pomóżmy Innym”
7.	Jolanta Ziarko	Członek, Pracownik socjalny

Zespół pracujący nad Strategią przyjął za podstawowe zasady – subsydiarność i partnerstwo. Członkowie zespołu podkreślili wagę tych zasad, bo w nich zawiera się i przez nie wyraża poszanowanie godności człowieka.

Wychodząc z założenia, że ludzie posiadają ogromny zasób możliwości zespół uznał, iż ważną wartością jest rozwijanie i wykorzystywanie potencjału ludzkiego poprzez pobudzanie aktywności lokalnej oraz bazowanie na zasobach tkwiących w lokalnej społeczności.

Wyjściowym materiałem diagnostycznym dla budowanej strategii była analiza badawcza problemów społecznych prowadzona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Staroźrebach, odnosząca się do głównych uwarunkowań zewnętrznych ogólnej sytuacji gminy oraz uwarunkowań wewnętrznych obszaru pomocy społecznej.

W początkowym etapie pracy zespołu określono obszary życia społeczno – gospodarczego, w których następnie omówiono występujące problemy i zaprojektowano cele.

Zespół pracujący nad Strategią określił grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i wykluczonych społecznie. Prace koncentrowały się w poszczególnych obszarach nad problemami i potrzebami następujących grup osób: osoby bezrobotne, osoby niepełnosprawne, dzieci i młodzież pozbawiona właściwej opieki rodziców biologicznych, absolwenci szkół, osoby starsze wiekiem, osoby uzależnione, osoby opuszczające zakłady karne.

Koszty zadań przyjętych do wdrażania miały stanowić podstawę do sporządzania budżetów gminy i starań o środki finansowe na szczeblu województwa i kraju, a także podstawą uzyskiwania wsparcia ze środków pomocowych Unii Europejskiej.

2. PODSTAWA PRAWNA

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U.Nr 64, poz. 593 z późn. zm.) nałożyła na gminę opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Akty prawne:

1. Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.)
2. Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r. (Dz. U. Nr 288, poz. 2255 z późn. zm.)
3. Ustawa o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej z dnia 22 kwietnia 2005r. (Dz. U. Nr 86, poz. 732 z późn.zm.)
4. Ustawa o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001r. (Dz.U.Nr 71, poz. 734 z późn. zm.)
5. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004r. (Dz.U.Nr 99 poz. 1001 z późn. zm.)
6. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003r. (Dz. U. Nr 96, poz. 873)
7. Ustawa o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003r. (Dz. U. Nr 122, poz.1143)
8. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. (Dz.U.z 2002r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.)
9. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomani z dnia 24 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 2003r. Nr 24, poz. 198)

10. Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997r. (Dz.U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm.)
11. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887, Nr 288, poz. 1690, z 2012r., poz. 579)
12. Ustawa o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw z dnia 10 czerwca 2010 r. (Dz. U. z dnia 13 lipca 2010r.)
13. Ustawa o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 18 marca 2011r. (Dz. U. z 2011r. Nr 81, poz. 440)
14. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. z 1994 nr 111 poz. 535 z póź. zm.)

3. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Rys. 1 Podział administracyjny gminy Staroźreby

- charakterystyka geograficzna gminy :

Gmina Staroźreby zajmuje powierzchnię 137,6km² i liczy 7560 mieszkańców. Obszary Gminy Staroźreby pod względem fizyczno – geograficznym przynależą do makroregionu Niziny Północnomazowieckiej w dorzeczu rzek Wkry i Wisły. W krajobrazie dominują tereny równinne i lekko faliste. Przeważają lasy sosnowe, olchowe i brzozowe. W dorzeczu rzeki Płonki znajduje się ciąg przyrodniczo – krajobrazowy, na terenie którego buduje swoje gniazda objęty ochroną perkoz dwuczuby. W miejscowości Staroźreby znajdują się pomniki przyrody – jesion wyniosły, kasztanowiec zwyczajny oraz dąb szypułkowy. Na terenie gminy Staroźreby znajduje się wiele obiektów zabytkowych.

Gmina Staroźreby jest typowo rolniczą z przeważającą uprawą zbóż i ziemniaków. Użytki rolne zajmują 88% powierzchni, 6% to tereny leśne, 6% - pozostałe grunty.

Długość dróg na terenie gminy Staroźreby wynosi 140,5 km w tym 16 dróg powiatowych o łącznej długości 64 km oraz 31 dróg zakładowych i gminnych o łącznej długości 76,5 km. Przez teren gminy przebiegają dwa szlaki komunikacyjne. Są to droga krajowa nr 10 Warszawa - Toruń oraz regionalna nr 567 Płock - Góra.

- Sukcesy gminy :

- zwodociągowanie gminy w 99%
- wybudowanie i oddanie do użytku mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków typu BIOVAC w Staroźrebach o wydajności 300m³/dobę oraz sieci kanalizacji sanitarnej o długości 14,3 km – 462 szt. przyłączy
- budowa dróg gminnych i ulic
- umieszczenie dwóch jednostek OSP Staroźreby i Góra w Krajowym Systemie Ratownictwa Gaśniczego
- wybudowanie hali sportowej przy szkole w Nowej Górze
- wybudowanie budynku z szatnią dla Klubu Sportowego „ŚWIT STAROŹREBY”
- funkcjonowanie średniej szkoły zawodowej w Staroźrebach
- wybudowanie hali sportowo-widowiskowej przy szkole w Staroźrebach
- zwodociągowano gminę w 100%

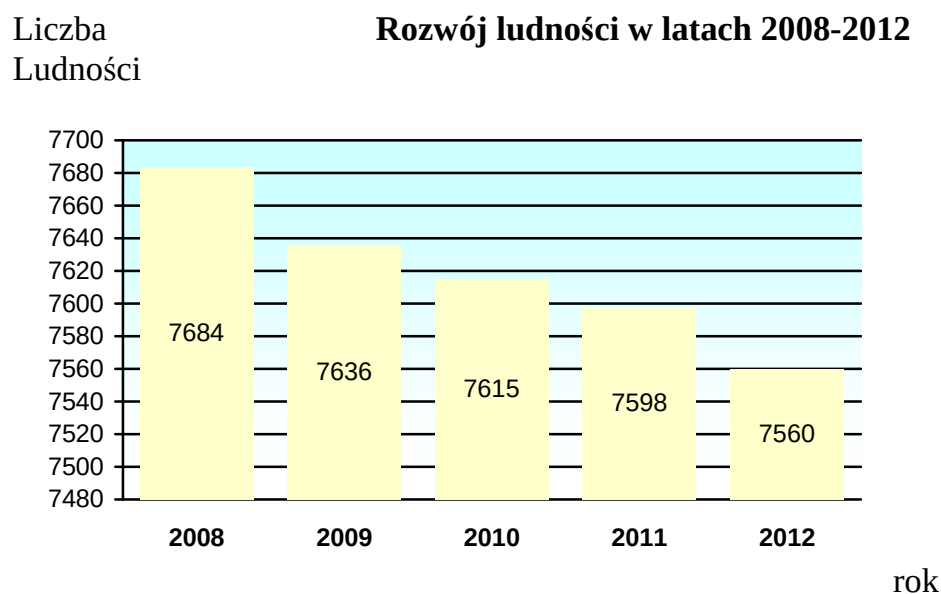
- Zamierzenia :

- wybudowanie sieci kanalizacji sanitarnej w całej Gminie Staroźreby
- budowa dróg o nawierzchni bitumicznej
- modernizacja obiektów szkolnych
- rozwój kultury ludowej
- promowanie rozwoju odnawialnych źródeł energii

4. DANE DEMOGRAFICZNE

Gmina Staroźreby jest terenem, na którym występuje duża migracja ludności. Przyczyną tego jest niska jakość gruntów, duże rozdrobnienie gospodarstw nie zapewniających właściwego bytu ich użytkownikom oraz duże bezrobocie.

WYKRES nr 1

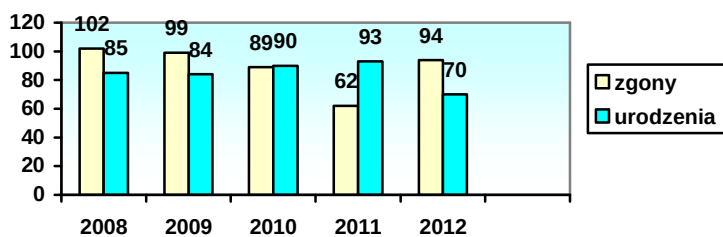

Źródło: Dane z Ewidencji Ludności z Urzędu Gminy Staroźreby

Jak wynika z przedstawionych danych na wykresie w Gminie Staroźreby z roku na rok liczba ludności maleje, co znalazło wyraz w dynamice stanu ludności. Z powyższych informacji wynika, że od 2008 roku nastąpił znaczny odpływ ludności. Od 2008 roku do 2012 liczba ludności zmniejszyła się o 124 osoby. Poza tym liczba urodzeń i zgonów na terenie gminy Staroźreby, także nie jest zadowalająca, co przedstawia poniższy wykres:

WYKRES nr 2

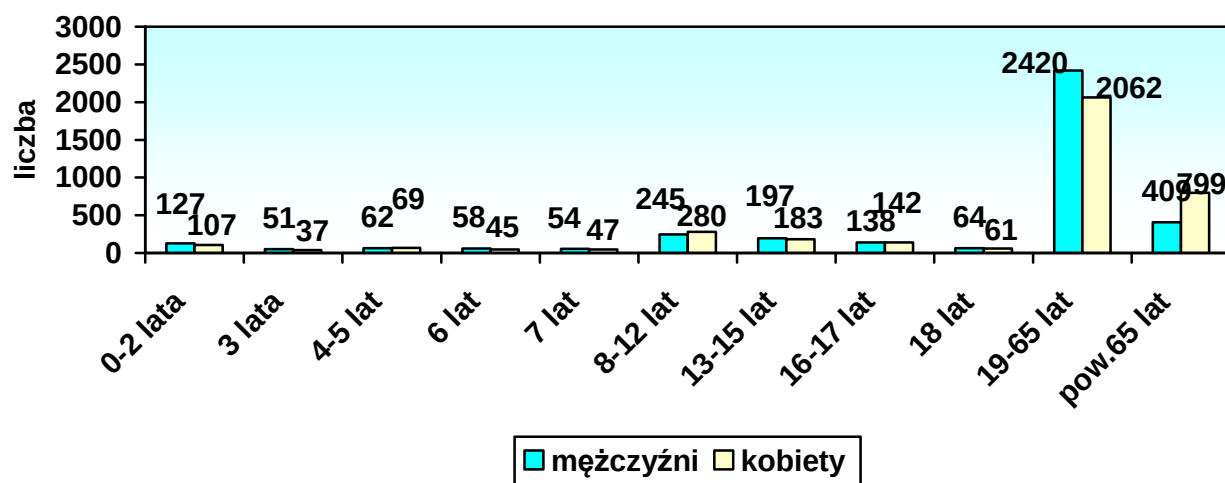
Liczba urodzeń i zgonów w latach 2008-2012

Źródło: Dane z Ewidencji Ludności z Urzędu Gminy Staroźreby

WYKRES nr 3

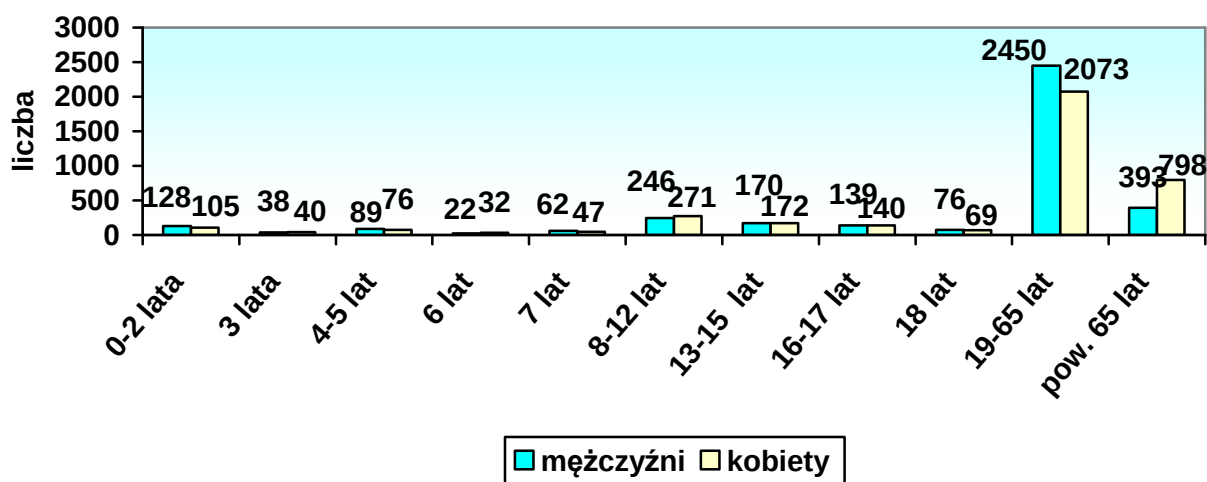
Struktura wieku mieszkańców wg płci w 2008 roku.

Źródło: Dane z Ewidencji Ludności z Urzędu Gminy Staroźreby

WYKRES nr 4

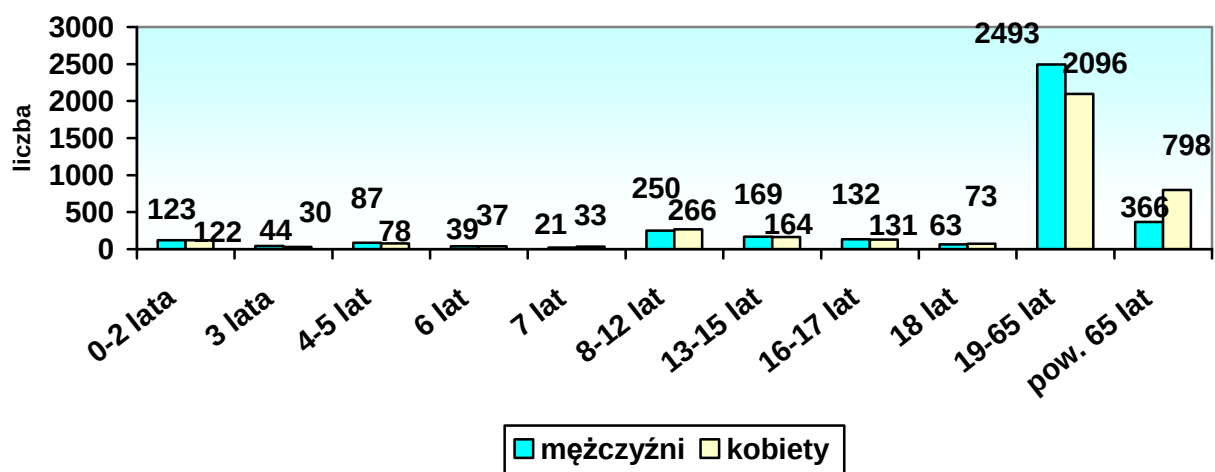
Struktura wieku mieszkańców wg płci w 2009 roku.

Źródło: Dane z Ewidencji Ludności z Urzędu Gminy Staroźreby

WYKRES nr 5

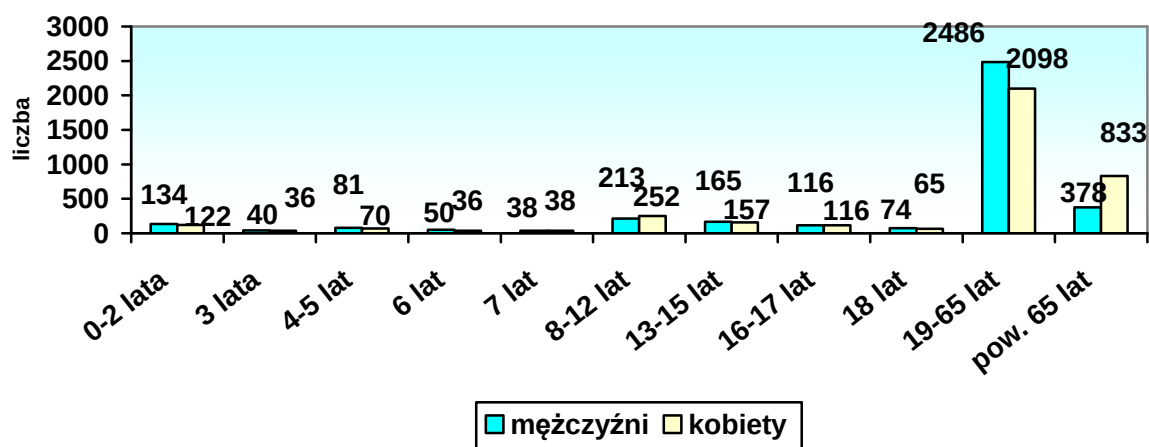
Struktura wieku mieszkańców wg płci w 2010 roku.

Źródło: Dane z Ewidencji Ludności z Urzędu Gminy Staroźreby

WYKRES nr 6

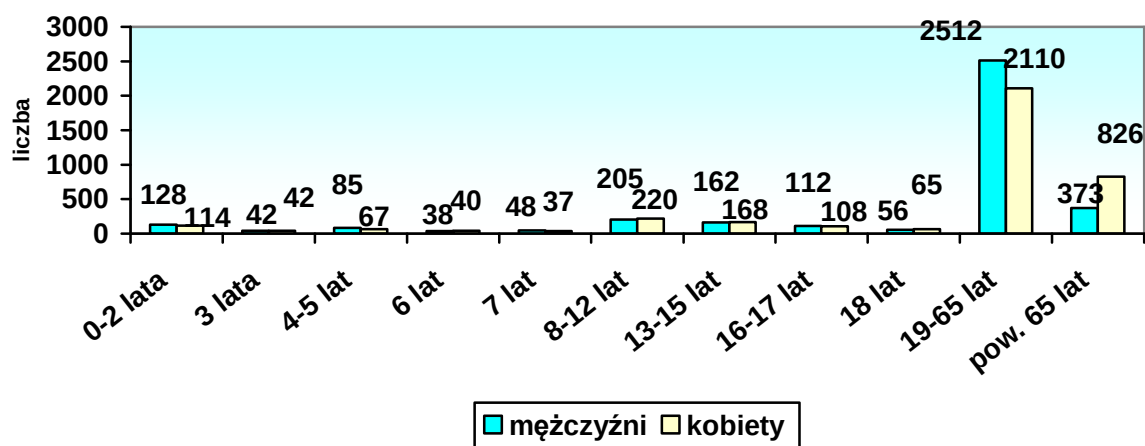
Struktura wieku mieszkańców wg płci w 2011 roku.

Źródło: Dane z Ewidencji Ludności z Urzędu Gminy Staroźreby

WYKRES nr 7

Struktura wieku mieszkańców wg płci w 2012 roku.

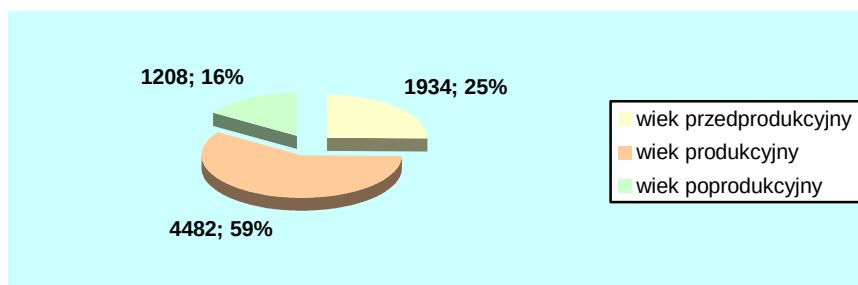
Źródło: Dane z Ewidencji Ludności z Urzędu Gminy Staroźreby

Na podstawie wyżej przedstawionych wykresów: nr 3, 4, 5, 6 i 7 można zauważyć, że w zbiorowości mieszkańców gminy Staroźreby najliczniejszą grupę stanowią osoby w przedziale od 19 do 65 roku życia, czyli w wieku produkcyjnym. Pocieszającym jest fakt, że prawie pięciokrotnie większą grupę osób stanowią mieszkańcy w przedziale wiekowym od 0 – 18 lat od osób, które przekroczyły już 65 rok życia.

Przyjrzyjmy się teraz jak na przestrzeni ostatnich 4 lat, kształtowała się struktura wiekowa mieszkańców gminy Staroźreby, z podziałem na wiek: przedprodukcyjny, produkcyjny, poprodukcyjny.

WYKRES nr 8

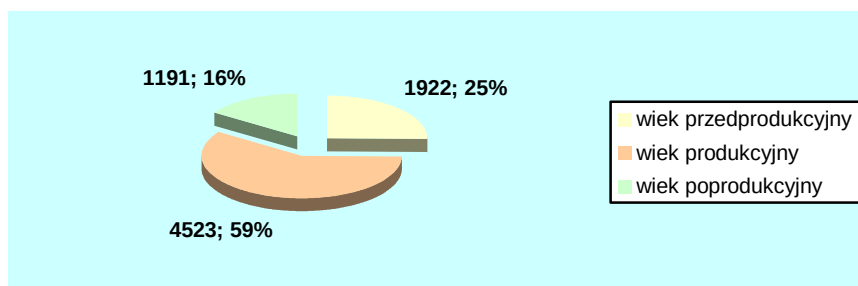
Struktura wiekowa mieszkańców w 2008 roku

Źródło: Dane z Ewidencji Ludności z Urzędu Gminy Staroźreby

WYKRES nr 9

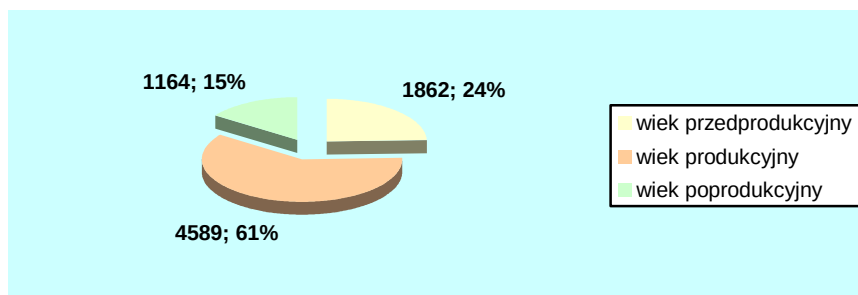
Struktura wiekowa mieszkańców w 2009 roku

Źródło: Dane z Ewidencji Ludności z Urzędu Gminy Staroźreby

WYKRES nr 10

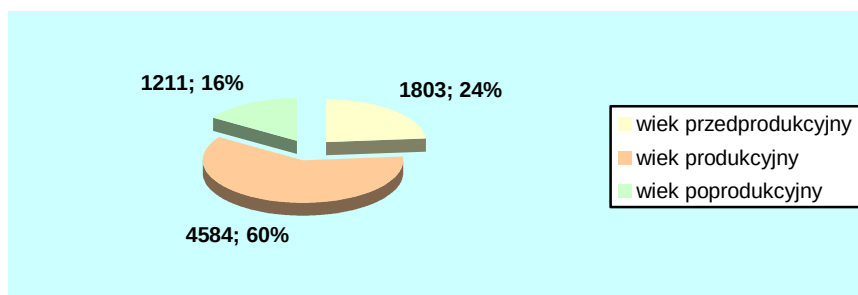
Struktura wiekowa mieszkańców w 2010 roku

Źródło: Dane z Ewidencji Ludności z Urzędu Gminy Staroźreby

WYKRES nr 11

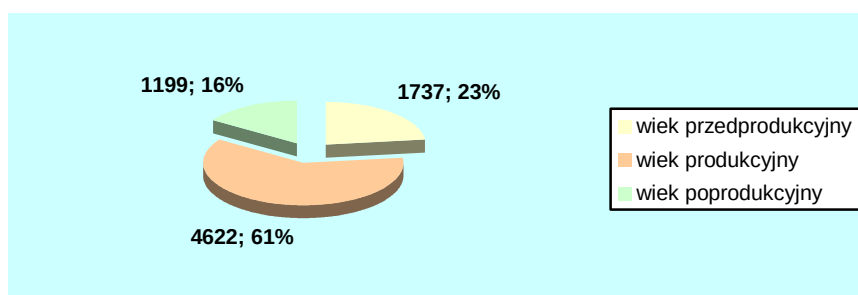
Struktura wiekowa mieszkańców w 2011 roku

Źródło: Dane z Ewidencji Ludności z Urzędu Gminy Staroźreby

WYKRES nr 12

Struktura wiekowa mieszkańców w 2012 roku

Źródło: Dane z Ewidencji Ludności z Urzędu Gminy Staroźreby

Uwzględniając dane zawarte w wykresach nr: 8, 9, 10, 11 i 12 można zauważyć następujące zjawiska:

- Pozytywne: ponad 1,5 razy większy % ludności w wieku przedprodukcyjnym niż w wieku poprodukcyjnym
- Negatywne:
- maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym

WYKRES nr 13

Osoby zameldowane na pobyt stały i czasowy w 2008 roku

Źródło: Dane z Ewidencji Ludności z Urzędu Gminy Staroźreby

WYKRES nr 14

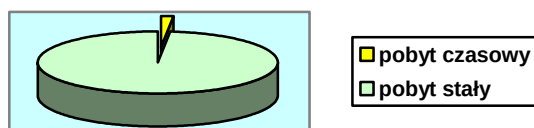
Osoby zameldowane na pobyt stały i czasowy w 2009 roku

Źródło: Dane z Ewidencji Ludności z Urzędu Gminy Staroźreby

WYKRES nr 15

Osoby zameldowane na pobyt stały i czasowy w 2010 roku

Źródło: Dane z Ewidencji Ludności z Urzędu Gminy Staroźreby

WYKRES nr 16

Osoby zameldowane na pobyt stały i czasowy w 2011 roku

Źródło: Dane z Ewidencji Ludności z Urzędu Gminy Staroźreby

WYKRES nr 17

Osoby zameldowane na pobyt stały i czasowy w 2012 roku

Źródło: Dane z Ewidencji Ludności z Urzędu Gminy Staroźreby

Gmina Staroźreby jest w większości zamieszkiwana przez osoby zameldowane tu na pobyt stały. W roku 2008 osób spełniających to kryterium było 7657, w 2009 roku – 7636, w 2010 roku – 7615, w 2011 roku – 7598 natomiast w roku 2012 roku – 7558 co w każdym roku stanowi ok 99% wszystkich mieszkańców. Zaś osoby

zameldowane na pobyt czasowy stanowią zatem zaledwie 1 %, co w 2008 roku odpowiadało 114 takich osób, w 2009 roku 90, w 2010 roku 130, w 2011 roku 109, w 2012 roku 117 osób.

Gmina Staroźreby obejmuje 58 wsi. Mają one różne powierzchnie i różną ilość osób je zamieszkujących. Poniższa tabela obrazuje dane dotyczące liczby mieszkańców poszczególnych wsi w latach 2010-2012

Liczba mieszkańców gminy Staroźreby wg poszczególnych wsi				
Lp.	Miejscowość	2010	2011	2012
1	Aleksandrowo	129	129	130
2	Begno	56	55	59
3	Bromierz	118	116	114
4	Bromierzyk	273	268	269
5	Brudzyno	109	110	109
6	Bylino	38	36	35
7	Dąbrusk	68	67	68
8	Dłużniewo Duże	55	52	52
9	Dłużniewo Małe	68	68	69
11	Goszczyno	109	108	110
12	Góra	58	57	57
13	Grabina	49	49	45
14	Karwowo - Podgórne	59	60	64
15	Kierz	26	25	25
16	Krawieczyn	62	62	61
17	Krzywanice	127	129	127
18	Krzywanice - Trojany	36	37	36
19	Marychnów	96	96	97
20	Mieczyno	100	95	94
21	Mikołajewo	143	141	144
22	Mrówczego	43	42	41

23	Nowa Góra	515	511	501
24	Nowa Wieś	182	185	191
25	Nowe Staroźreby	53	53	50
26	Nowe Żochowo	83	82	81
27	Nowy Bromierz	162	160	163
28	Nowy Bromierzyk	111	111	113
29	Opatowiec	143	144	143
30	Ostrzykowo	57	59	55
31	Ostrzykówek	62	59	56
32	Piączyn	118	115	114
33	Płonna	121	121	119
34	Przeciszewo	80	86	80
35	Przeciszewo - Kolonia	85	84	84
36	Przedbórz	113	113	110
37	Przedpełce	95	92	89
38	Rogowo	232	228	229
39	Rostkowo	192	189	187
40	Rostkowo - Orszymowice	42	39	39
40	Sarzyn	49	50	49
42	Sędek	171	180	178
43	Słomkowo	67	67	67
44	Smardzewo	128	133	135
45	Staroźreby	1959	1961	1959
46	Staroźreby Kolonia	211	216	218
47	Staroźreby Hektary	59	61	60
48	Stoplin	48	46	45
49	Strzeszewo	27	27	27
50	Szulbory	16	15	14

51	Teodorowo	67	67	68
52	Worowie - Wyroby	85	89	92
53	Zdziar Mały	84	84	74
54	Zdziar Wielki	175	176	174
55	Zdziar Las	19	19	20
56	Zdziar Łopatki	34	32	31
57	Żochowo Stare	90	88	92
58	Żochówek	54	54	52

Źródło: Dane z Ewidencji Ludności z Urzędu Gminy Staroźreby

Według danych z wykresu wynika, że ludność w poszczególnych wsiach jest rozmieszczona bardzo nierównomiernie. Największą ilość mieszkańców ma miejscowość gminna – Staroźreby : 1959-1961-1959 (odpowiednio w latach 2010-2011-2012). Po Staroźrebach, do miejscowości z największą liczbą mieszkańców należą: Nowa Góra, Bromierzyk, Rogowo. Natomiast najmniej mieszkańców ma wieś Szulbory (16 osób w roku 2010, 15 osób w roku 2011, i 14 osób w roku 2012). Poza nią niewiele więcej mieszkańców mają wsie: Zdziar Mały, Kierz oraz Strzeszewo.

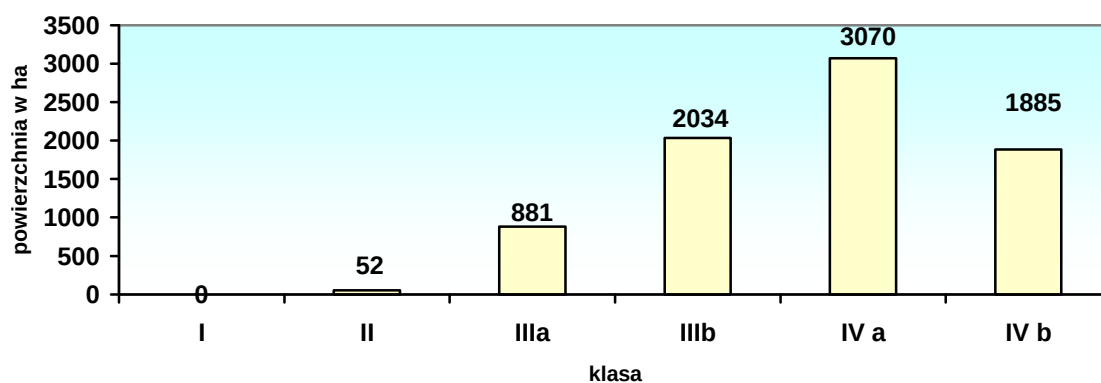
5. ROLNICTWO, STRUKTURA GRUNTÓW NA TERENIE GMINY STAROŹREBY

Obszar Gminy Staroźreby przynależy do makroregionu Niziny Północnomazowieckiej, mezoregionu Wysoczyzny Płońskiej. Wysoczyzna ta to równina morenowa, której rzeźbę urozmaicają wzgórza morenowe i kemowe. Wysokości na równinie wahają się od 125 do 130m n.p.m. To ukształtowanie terenu sprzyja gospodarcze rolniej.

Rolnicza jakość gleb gminy Staroźreby jest zróżnicowana. Ich wartość użytkowa zależy nie tylko od samej gleby, ale również od stosunków wilgotnościowych, nawożenia mineralno – organicznego oraz warunków termicznych. Jakość gleb oceniana wskaźnikiem bonitacji w gminie Staroźreby kształtuje się na poziomie 0,99 – 0,90.

WYKRES nr 18

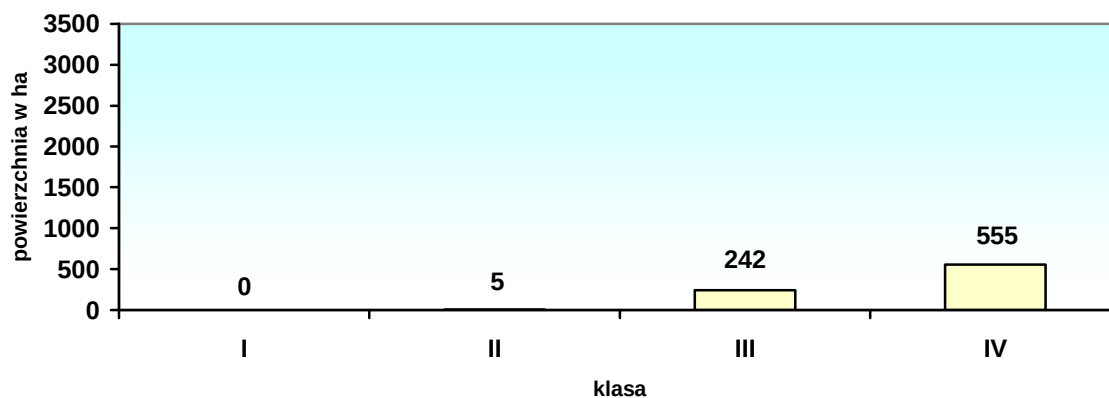
Klasy bonitacyjne gleb – grunty orne i sady.

Źródło: Dane z Referatu Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy w Staroźrebach

WYKRES nr 19

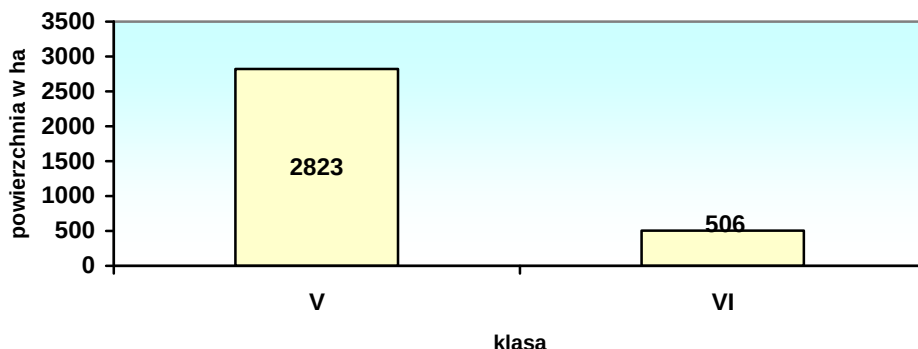
Klasy bonitacyjne gleb – grunty łąk i pastwisk.

Źródło: Dane z Referatu Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy w Staroźrebach

WYKRES nr 20

Klasy bonitacyjne gleb – grunty orne, łąk i pastwisk.

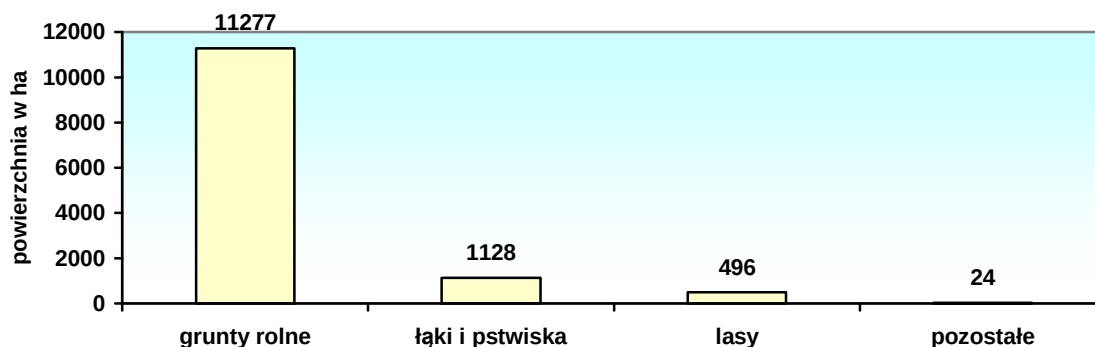

Zgodnie z powyższymi wykresami na terenie Gminy Staroźreby przeważają gleby średniej jakości, tzn. w klasach III – IV. Najmniej jest niestety gleb o największej wartości, tzn. z klas bonitacyjnych I – II.

Gmina Staroźreby zajmuje powierzchnię 137,55 km². Jest to gmina typowo rolnicza i najwięcej powierzchni zajmują grunty orne. Stanowią one aż 81,98% ogólnej powierzchni gruntów. Następne w hierarchii są łąki i pastwiska – 8,2%. Grunty pod lasami i zadrzewieniami zajmują 3,6% gruntów. Poniżej przedstawiono wykres

WYKRES nr 21

Struktura gruntów na terenie Gminy Staroźreby w ha

Źródło: Dane z Referatu Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy w Staroźrebach

6. MELIORACJA GRUNTÓW ROLNYCH

Stopień zaspokojenia potrzeb w zakresie melioracji w gminie Staroźreby wynosi 63% powierzchni gminy. Poddanych melioracji zostało 2890 ha, zabiegu tego wymaga dalsze 1678 ha użytków rolnych. Planowane działania techniczne mają uregulować stosunki wodne w glebie, polepszyć jej zdolności produkcyjne oraz ochronić przed zalewaniem. Przewidywane melioracje są elementem szerszych działań w ramach dawno już uchwalonego „Programu małej retencji w województwie płockim”.

7. GOSPODARKA WODNO ŚCIEKOWA

- **Sieć kanalizacji sanitarnej**

Powstające na terenie gminy ścieki to ścieki socjalno – bytowe wynikające z zamieszkania ludzi oraz ścieki wynikające z prowadzonej działalności rolniczej. Ich ilość znacząco wzrasta w związku z dynamicznym rozwojem sieci wodociągowej. Obecnie na terenie gminy wybudowano 30,89 km sieci kanalizacji sanitarnej. Przyłączono do niej 504 budynki. Pozostali mieszkańcy gromadzą ścieki bytowe w zamkniętych zbiornikach. Powinny one trafiać do punktów zlewnych oczyszczalni. Jednakże w praktyce jedynie ich część oczyszczana jest w ten sposób. Pozostałe wyważone są na pola, do lasów i rowów melioracyjnych. Problemem jest również stopień szczelności części zbiorników zamkniętych.

- **Oczyszczalnie ścieków**

Na terenie gminy funkcjonuje mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków BIOVAC typu SBR 06120 zlokalizowana w Staroźrebach. Parametry technologiczne oczyszczalni zostały dobrane dla zakładanego obciążenia 2840 RLM (Równoważna Liczba mieszkańców). Faktyczne RML, przy jakim obecnie funkcjonuje oczyszczalnia wynosi 1261. Oczyszczalnia pracuje w systemie ciągłym. Średnia ilość oczyszczanych ścieków wynosi 123,8 m³/d, natomiast maksymalna ilość, jaką obiekt może przetworzyć to 239m³/d. Przy oczyszczalni funkcjonuje punkt zlewny, do którego

dowożone są wozami asenizacyjnymi ścieki ze zbiorników zamkniętych. Odbiornikiem oczyszczonej wody jest rzeka Płonka. Powstałe w wyniku oczyszczania odpady (skratki i osady ściekowe) przekazywane są do ZUOK w Kobiernicach koło Płocka. Ponadto na obszarze gminy funkcjonuje 13 przydomowych oczyszczalni ścieków o przepustowości do 5 m³/d każda. Zlokalizowane one są w Staroźrebach, Dłużniewie, Mieczynie, Worowicach – Wyrobach. Przewidywane jest dalsze wyposażanie gospodarstw w te urządzenia.

- **Stacje wodociągowe**

Gmina Staroźreby zaopatrywana jest w wodę z dwóch stacji wodociągowych zlokalizowanych na jej terenie (Staroźreby i Rogowo) oraz z dwóch usytuowanych poza terenem gminy (Gralewo w Gminie Raciąż i Włóki w Gminie Bulkowo). Długość sieci wodociągowej na terenie gminy wynosi 190,76 km. Wskaźnik zwodociągowania gminy szacowany jest na 91%. Do sieci podłączonych jest 1710 budynków. Faktyczne zużycie wody z ujęć wyniosło w 2012 r. 360,500 m³, co w przeliczeniu na mieszkańca daje 47,68 m³ wody. Gmina eksploatuje czwartorzędne zasoby wodonośne zgodnie z udzielonymi pozwoleniami wodno – prawnymi.

1. **Stacja wodociągowa w Staroźrebach**

Stacja pobiera wodę z trzech studni głębinowych o wydajnościach: $S_1=60\text{m}^3/\text{h}$, $S_2=60\text{m}^3/\text{h}$, $S_3=100\text{m}^3/\text{h}$. Studnie S_1 i S_2 mają zatwierdzone zasoby w ilości $Q = 120\text{m}^3/\text{h}$ natomiast zasoby studni S_3 wynoszą $Q = 100 \text{ m}^3/\text{h}$. Studnia S_3 przewidziana została jako awaryjna, uruchamiana w wypadku niemożności eksploatacji którejś z podstawowych studni.

Za stacji w Staroźrebach zaopatrywane w wodę są następujące miejscowości: Staroźreby, Staroźreby Kolonia, Worowie – Wyroby, Nowy Bromierzyk, Bromierz, Nowy Bromierz, Mieczyno, Przeciszewo, Przeciszewo Kolonia, Staroźreby Nowe, Stoplin, Sędek, Dąbrusk, Mrówczego, Staroźreby Hektary, Teodorowo, Opatowiec, Mikołajewo, Aleksandrowo, Smardzewo, Słomkowo, Przedpełce, Bromierzyk.

Z uwagi na podwyższoną zawartość związków żelaza pobierana w stacji woda musi być uzdatniana. Pod względem bakteriologicznym woda nie budzi zastrzeżeń i może być wykorzystywana zarówno do celów socjalno – bytowych ludności jak i na

potrzeby gospodarcze. Woda ujmowana jest w układzie dwustopniowego pompowania. Stacja wodociągowa pozostaje w zadowalającym stanie technicznym.

2. Stacja wodociągowa w Rogowie

Drugą ze stacji wodociągowych funkcjonujących na terenie gminy Staroźreby jest stacja w Rogowie. Wykorzystuje ona dwie studnie głębinowe o wydajnościach: $S_2 = 54 \text{ m}^3/\text{h}$ i $S_3 = 82 \text{ m}^3/\text{h}$. Studnia S_3 ma zasoby zatwierdzone w kat. B w ilości $Q = 82 \text{ m}^3/\text{h}$. Studnia S_2 przewidziana jest jako ujęcie awaryjne. Stacja w Rogowie zaopatruje w wodę miejscowości: Rogowo, Żochówek, Żochowo Stare, Nowe Żochowo, Bylino, Przedbórz, Strzeszewo, Rostkowo, Rostkowo Orszymowice, Brudzyno, Płonna, Karwowo-Podgórze, Krzywanice, Krzywanice - Trojany, Nowa Góra, Góra, Goszczyno, Marychnów, Krawieczyn, Zdziar Łopatki, Zdziar Wielki, Zdziar Mały, Zdziar Las, Rogówko, Begno, Szulborzy, Ostrzyków, Duże Dłużniewo, Małe Dłużniewo. Ujmowana woda surowa nie odpowiada wymaganiom zawartym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 19 listopada 2002 roku w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i w związku z tym podlega procesom uzdatniania.

Poza ww. ujęciami zlokalizowanymi na terenie gminy Staroźreby 4 wsie zaopatrywane są z ujęć położonych w ościennych gminach. Dotyczy to częściowo miejscowości Brudzyno korzystającej ze stacji wodociągowej Gralewo w gminie Raciąż oraz Nowej Wsi i Piączyn zasilanych ze stacji Włoki w gminie Bulkowo.

8. GOSPODARKA ODPADAMI

Na terenie gminy funkcjonuje system zbiórki odpadów niesegregowanych oraz system selektywnej zbiórki odpadów (szkło, papier, metale, tworzywa sztuczne).

W gminie Staroźreby mamy do czynienia z następującymi grupami odpadów:

- komunalne (w tym ulegające biodegradacji) - głównymi źródłami wytwarzania odpadów komunalnych na terenie gminy Staroźreby są:
 - gospodarstwa domowe,
 - obiekty infrastruktury, tj. handel, usługi, zakłady rzemieślnicze, targowiska, szkolnictwo, i inne.

Na podstawie informacji uzyskanych z Urzędu Gminy przedstawiono w poniższej tabeli ilości wytworzonych odpadów komunalnych powstające na terenie gminy Staroźreby.

Lp.	Rodzaj odpadów	Ilość [Mg]	Odbiorcy
1.	Odpady niesegregowane	2011 r. - 670,30 2012 r. - 529,20	SITA Płocka Gospodarka Komunalna Rethmann Sp. z o.o. Płock
2.	Odpady z selektywnej zbiórki	2011 r. - 56,27 2012 r. - 60,60	SITA Płocka Gospodarka Komunalna
Razem		2011r. – 726,57 2012 r. – 589,80	

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Staroźreby

Z powyższej tabeli wynika, że ilość odpadów komunalnych powstających na terenie gminy Staroźreby w 2012 r. zmniejszyła się aż o 136,77 w stosunku do roku 2011.

W kolejnej tabeli przedstawiono szacunkową ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy Staroźreby w 2012 r.

Lp.	Strumień odpadów komunalnych w 2012 r.	[Mg/r]
1	Papier i tektura	2,00
2	Plastik	46,00
3	Szkło	12,50
4	Metale	0,00
5	Zmieszane	0,1
6	Baterie	0,00
7	Odpady niebezpieczne	0,66
8	Odpady wielkogabarytowe	0,70
Ogółem		61,96

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Staroźreby

Wyraźnie z tabeli widać, iż najwięcej odpadów przypada na plastik oraz szkło. Zaś najmniejsze ilości przypadają na: metale, baterie i odpady zmieszane.

- inne niż niebezpieczne: opakowaniowe, odpady z budowy, remontów i demontaży obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, wraków samochodowych, opon, sprzętu elektrycznego i elektronicznego

- niebezpieczne, w tym: odpady medyczne i weterynaryjne, baterie i akumulatory, oleje odpadowe, odpady zawierające PCB/PCT oraz odpady zawierające azbest

*** Zbieranie, gromadzenie i transport odpadów komunalnych**

Na terenie gminy Staroźreby zbiórkę i transport odpadów komunalnych prowadzą firmy, posiadające zezwolenia wydane przez Starostwo Powiatowe w Płocku oraz pozytywną opinię Wójta Gminy Staroźreby. Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania i transportu odpadów komunalnych posiadają 11 przedsiębiorstwa. Wykaz przedsiębiorstw prowadzących w.w. działalność w roku 2012 przedstawia poniższa tabela .

Wykaz przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie zbierania i transportu odpadów komunalnych

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Zakres prowadzonej działalności
1.	„REMONDIS” Sp. z o.o. Płock	zbiórka odpadów niesegregowanych
2.	SITA Płocka Gospodarka Komunalna	selektywna zbiórka zbiórka odpadów niesegregowanych

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Staroźreby

*** Selektywna zbiórka odpadów**

Na terenie gminy funkcjonuje 17 punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Zbiórka szkła, papieru, metali i tworzyw sztucznych jest składowana do pojemników metalowych o pojemności 1,1m³. Pojemniki są opróżniane w miarę potrzeb przez firmę SITA Płocka Gospodarka Komunalna Sp. z o.o.. Akcję uświadamiającą przeprowadzono za pośrednictwem sołtysów, którym przekazano ulotki i materiały informacyjne.

Ilości surowców wtórnych zebranych w 2012 r.

Surowiec wtórny	Ilość zebrana Mg	Odbiorcy
Szkło	12,50	SITA PGK – dostarczane do ZUOK w Kobiernikach
Papier	2,00	
Zmieszane	0,1	
Tworzywa sztuczne	46,00	
Suma	60,60	

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Staroźreby

*** Stan aktualny w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych**

Na terenie gminy nie funkcjonują obecnie składowiska odpadów ani inne obiekty odzysku/unieszkodliwiania odpadów. Nie funkcjonują również punkty skupu surowców wtórnych ani firmy prowadzące produkcję w oparciu o odzysk odpadów.

Obecnie odpady z terenu gminy są odbierane przez firmę SITA Płocka Gospodarka Komunalna, z którą gmina Staroźreby zawarła umowę.

*** Dzikie składowiska**

Nielegalne miejsca usuwania odpadów pojawiają się przede wszystkim w lasach. Usuwane są podczas akcji „Sprzątanie świata”, a także przez Zakład Gospodarczy przy Urzędzie Gminy.

• Ocena stanu aktualnego gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Staroźreby

Analizując stan gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Staroźreby stwierdzono, że funkcjonuje tu system zbiórki odpadów niesegregowanych oraz selektywnej zbiórki surowców wtórnych: szkła, tworzyw sztucznych, metali i makulatury. W 2011 r. od mieszkańców zebrano ok. 56,27 Mg surowców wtórnych. Dużą ilość surowców wtórnych zebrano w 2012 roku tj. 60,60 Mg.

W 2012 roku w wyniku zbiórki objazdowej zebrano 101,81 Mg odpadów niebezpiecznych (świetlówki, lodówki, telewizory, azbest).

Zgodnie z ustawą z dnia 25 stycznia 2013r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Dz.U.2013 nr 0 poz. 228.

Z dniem 1 lipca 2013r. gminy przejmują obowiązki związane z utrzymaniem czystości i porządku na swoim terenie. W nowym systemie każdy właściciel nieruchomości zamieszkałej, będzie wnosił do Gminy opłatę, która zastąpi dotychczasowe rozliczenia z firmami wywozowymi.

Związek Gmin Regionu Płockiego w drodze przetargu wyłonił przedsiębiorcę tj.

Remondis Sp. Z o.o i Sita Płocka Gospodarka Komunalna, który będzie odbierał zarówno zmieszane odpady komunalne, jak i odpady zbierane przez mieszkańców w sposób selektywny.

Zgodnie z powyższą ustawą Rada Gminy w Staroźrebach podjęła co następuje:

Uchwała Nr. 123/XVIII/2012 RADY GMINY W STAROŹREBACH z dnia 28 grudnia 2012r w sprawie Przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Staroźreby.

Uchwała Rady Gminy, Uchwała Nr.130/XIX/2013 Rady Gminy w Staroźrebach z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie uchwalenia zmiany Regulaminu utrzymania czystości o porządku na terenie Gminy Staroźreby.

II. POMOC SPOŁECZNA

1. CEL POLITYKI SPOŁECZNEJ

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej „pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia”. Wynika stąd, iż osoby i rodziny powinny we własnym zakresie przezwyciężać trudne sytuacje, a dopiero niemożność pokonania w ten sposób trudnych sytuacji życiowych stanowi przesłankę włączania się instytucji państwa.

Takie ujęcie pomocy społecznej jest wyrazem respektowania zasady pomocniczości. Zgodnie z tą zasadą jednostka ma prawo do inicjatywy i działania własnymi siłami oraz zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb samodzielnie lub w ramach wspólnot „niższych” takich jak rodziny, samorządy, stowarzyszenia, zaś państwo jako wspólnota „wyższa”, nie może ich w tym zastępować, gdy nie jest to konieczne. Państwo powinno jedynie asekurować działalność struktur wyrażających oddolne inicjatywy i ingerować tylko wówczas, gdy jednostka lub społeczne struktury stają przed problemami, których same rozwiązać nie potrafią.

Spójrzmy na określenie pomocy społecznej w różnych teoriach:

- W teoriach ogólnych uwaga koncentruje się na celach. Jako cele polityki społecznej traktuje się m.in. urzeczywistnienie zasad sprawiedliwości społecznej, praw socjalnych człowieka, przekształcanie stosunków społecznych.
- W teoriach systematycznych istotne znaczenie przypisuje się kategorii potrzeb, które uznaje się za ważne i wymagające zaspokojenia przez zorganizowaną akcję państwa i innych podmiotów.
- W teoriach agregatywnych polityka społeczna jest sumą polityk szczegółowych, w ramach których dla rozwiązywania poszczególnych kwestii stosuje się specyficzne rozwiązania.
- W doktrynie katolickiej – rozsądna troska o dobro wspólne, która ma służyć człowiekowi w jego dążeniu do doskonałości. Wskazuje się, że polityka społeczna powinna być współtworzona przez państwo i obywatela, a władze państwowe

powinny przestrzegać równości między obywatelami zarówno w uzgadnianiu i ochronie praw, jak i przy wprowadzaniu ich w życie.

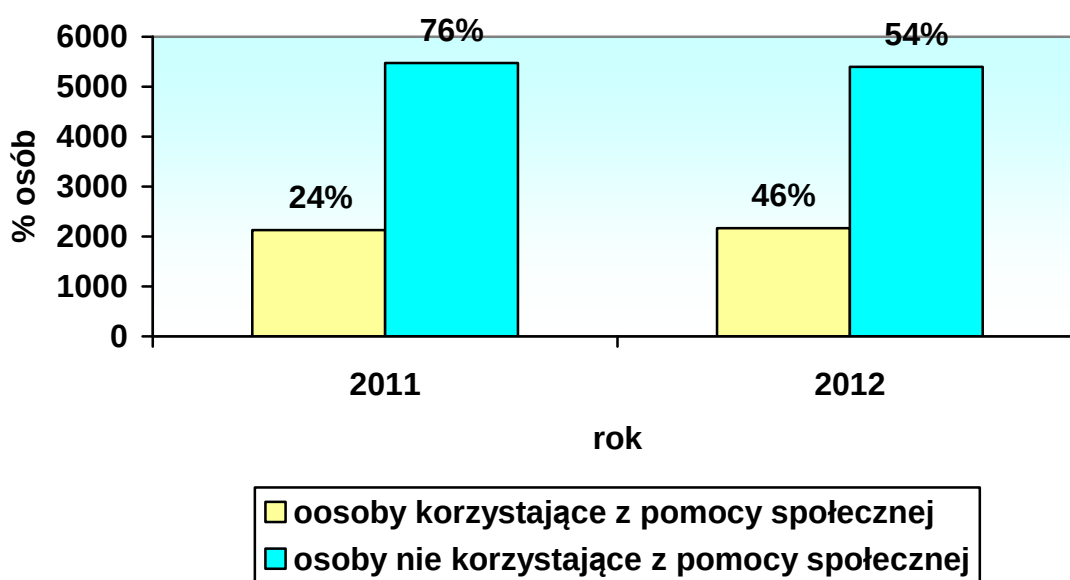
Podsumowując powyższe, celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Celem pomocy społecznej jest także zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych.

2. DANE DOTYCZĄCE KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Poniżej przedstawiamy dane dotyczące udzielaniu pomocy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Staroźrebach:

WYKRES nr 22

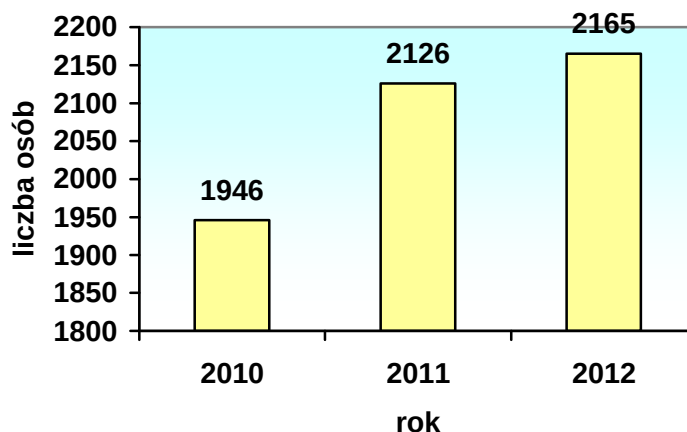
Procentowy udział osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców gminy Staroźreby w latach 2011-2012

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

WYKRES nr 23

Faktyczna liczba osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2010 – 2012

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

Na podstawie powyższych wykresów, widzimy wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej. W roku 2010 osoby korzystające z pomocy opieki społecznej było 1946 osób. Zaś w 2011 roku liczba osób korzystających z opieki zwiększyła się o 180 osób. W roku 2012 także zaobserwowano wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej o 39 osoby więcej niż w roku 2011.

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2011 – 2012

Wyszczególnienie	2011		2012	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
OGÓŁEM	1101	3112	884	2427
Osoby samotne	273	273	215	215
Rodziny dwuosobowe	248	496	201	402
Rodziny trzyosobowe	216	648	192	576
Rodziny	216	864	183	732

czterooosobowe				
Rodziny pięcioosobowe	102	510	62	310
Rodziny sześćoosobowe i więcej	46	321	31	192
Rodziny niepełne ogółem	31	100	30	93
Rodziny emerytów i rencistów	165	381	76	127

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starożrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

Na podstawie powyższej tabeli da się zauważyć, że w stosunku do roku 2011, w roku 2012 zmalała liczba rodzin z objętych pomocą społeczną.

3. ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Zadania z zakresu pomocy społecznej obecnie obejmują w szczególności:

- Pomoc finansową (zasiłki stałe, okresowe, zasiłki celowe, celowe specjalne, zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne)
- Pomoc usługową (usługi opiekuńcze, pomoce sąsiedzkie)
- Pomoc rzeczową (wyprawka szkolna, posiłki, udzielanie schronienia)
- Pracę socjalną (rozumianą jako działalność zawodową, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starożrebach realizuje zadania zlecone gminie zgodnie z ustaleniami przekazanymi w tej sprawie przez Wojewodę i zadania własne gminy zgodnie z ustaleniami Rady Gminy.

ZADANIA ZLECONE

Rodzaj pomocy	2008		2009		2010		2011		2012	
	Kwota w zł	Ilość osób	Kwota w zł	Ilość osób	Kwota w zł	Ilość osób	Kwota w zł	Ilość osób	Kwota w zł	Ilość osób
Zasiłki stałe	95560	29	59370	29	-	-	-	-	-	-
Składka na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	19020	14	21953	15	27957	17	32945	20	54263	34
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	7020	17	13139	19	10389	21	12789	24	19895	38
OGÓŁEM	121600	60	94462	63	38346	38	45734	44	74158	72

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

Z powyższych danych wynika, że w 2010, w 2011 roku i w 2012 r. w porównaniu z 2009 rokiem w ramach zadań zleconych koszt świadczeń pomocy w bardzo dużym stopniu zmniejszył się, co było spowodowane przeniesieniem znacznej ilości świadczeń z pomocy społecznej do świadczeń rodzinnych.

ZADANIA WŁASNE

Rodzaj pomocy	2010		2011		2012	
	Kwota w zł	Ilość osób	Kwota w zł	Ilość osób	Kwota w zł	Ilość osób
Pomoc w postaci posiłku	140491	252	135768	256	169327	256
Usługi opiekuńcze	15364	11	20609	8	20572	6
Zasiłki celowe	141757	376	90141	492	103203	526
Zasiłki okresowe	63999	112	67039	133	59578	110
OGÓŁEM	361611	451	313557	889	352680	898

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

Od 1 maja 2004r. nowym zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej jest przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych. Zadania w tym zakresie mają charakter zleconych gminie i obejmują prowadzenie postępowania w sprawie przyznawania świadczeń rodzinnych oraz wypłacanie tych świadczeń.

Wyszczególnienie	Kwota w zł 2008 r.	Kwota w zł 2009 r.	Kwota w zł 2010 r.	Kwota w zł 2011 r.	Kwota w zł 2012 r.
Zasiłki rodzinne	949348	913957	1157218	1122084	1066735
Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tyt:	761347	729943	717166	718031	608037
- urodzenia dziecka	56000	53000	52000	66000	23000

- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	93707	74773	84166	105481	70267
1- samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych w skutek upływu ustalonego okresu jego pobierania					
- Samotne wychowanie dziecka	100860	115310	116560	104490	91750
- kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	59520	58820	46900	41660	44400
- rozpoczęcie roku szkolnego	88900	94300	81 500	82000	76700
- podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	111480	108220	111080	108000	103520
-wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	250880	225520	224960	210400	198400
Zasiłki pielęgnacyjne	317781	324513	304929	311508	332010
Świadczenia pielęgnacyjne	94584	106942	165724	223496	354784
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	78000	78000	78000	87000	57000
OGÓŁEM	2201060	2153355	2423037	2462119	2418566

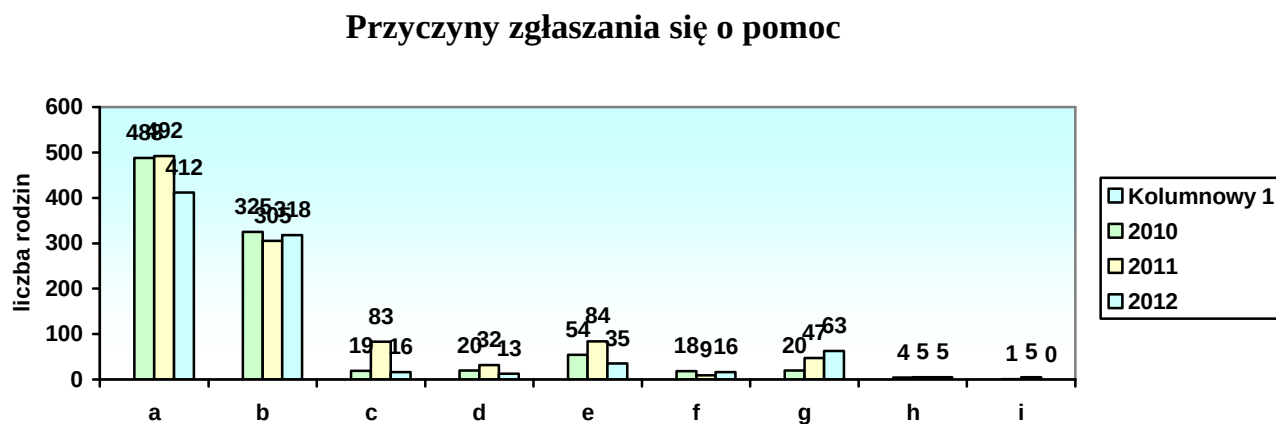
Źródło: Sprawozdanie rzeczowo-finansowe o zadaniach zrealizowanych ze środków budżetu gminy w zakresie świadczeń rodzinnych.

4. PRZYCZYNY ZGŁASZANIA SIĘ O POMOC

Głównymi przyczynami zgłaszania się o pomoc przez klientów ośrodka są:

- a- Ubóstwo
- b- Bezrobocie
- c- Długotrwała lub ciężka choroba
- d- Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego
- e- Niepełnosprawność
- f- Alkoholizm
- g- Potrzeba ochrony macierzyństwa
- h- Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
- i- Zdarzenia losowe

WYKRES nr 24

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starożrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

Z przedstawionych danych wynika, że dominującym problemem powodującym zgłaszanie się o pomoc było ubóstwo i bezrobocie. Zjawisko to jest odzwierciedleniem sytuacji na lokalnym rynku pracy i wysokiej stopie bezrobocia.

4.1. – 4.2. Ubóstwo i Bezrobocie

Bardzo często ubóstwo nierozzerwalnie wiąże się z bezrobociem. Bezrobocie jest złożonym i dynamicznym zjawiskiem gospodarki rynkowej, kształtowanym przez wiele czynników o różnym stopniu trwałości działania. Bezrobocie polega na pozostawaniu bez zatrudnienia przez osoby w wieku produkcyjnym, które są zdolne do pracy i zgłaszają gotowość jej podjęcia w pełnym wymiarze czasu pracy.

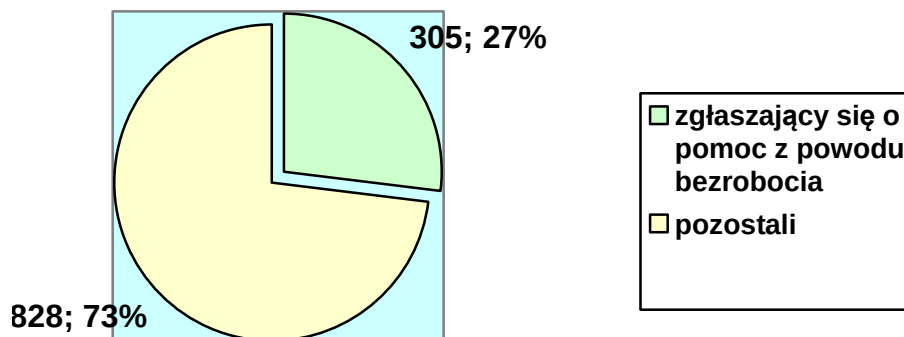
Społeczne konsekwencje bezrobocia, są trudne do określenia. Każdy przypadek bezrobotnego rodzi z całą pewnością stres związany z niepewnością. Bezrobocie marginalizuje ludzi. Sprzyja szerzeniu się alkoholizmu, agresywnych zachowań i przestępczości. Koszty bezrobocia to także dyskomfort odczuwany przez osoby usiłujące pomóc bezrobotnemu, jak np. problem napięć między pracownikami urzędów pracy, pracownikami ośrodków pomocy społecznej, którzy narażeni są na impulsywne zachowania osób zgłaszających się po zasiłek czy inne formy wspierające.

Bezrobocie jest bardzo ważną kwestią społeczną ponieważ:

- dotyczy dużych grup i zbiorowości społecznych
- polega na kumulacji negatywnych cech położenia materialnego, społecznego lub politycznego
- odbierane jest przez grupę jako niesprawiedliwe
- zakłóca prawidłowy rozwój grupy, a przez to wywołuje społeczny niepokój i wzburzenie, jest źródłem napięć społecznych i wpływa destrukcyjnie na rozwój całego społeczeństwa
- może być rozwiązane tylko drogą działań podjętych przez państwo lub podmioty polityki społecznej

WYKRES nr 25

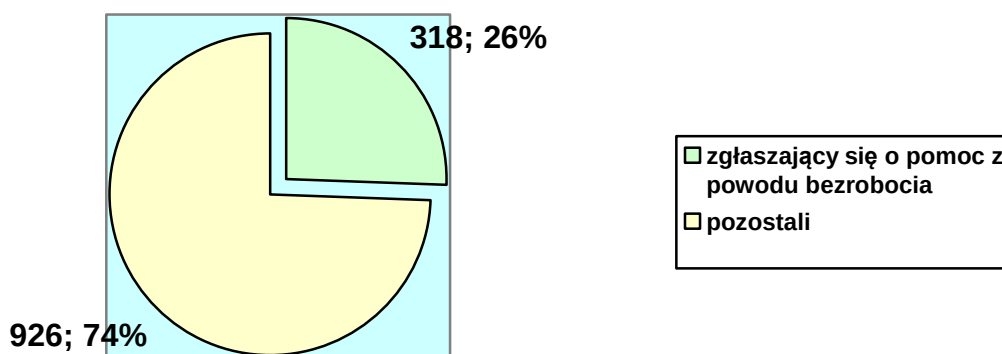
Bezrobocie –przyczyna zgłaszania się o pomoc w 2011 roku

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

WYKRES nr 26

Bezrobocie –przyczyna zgłaszania się o pomoc w 2012 roku

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

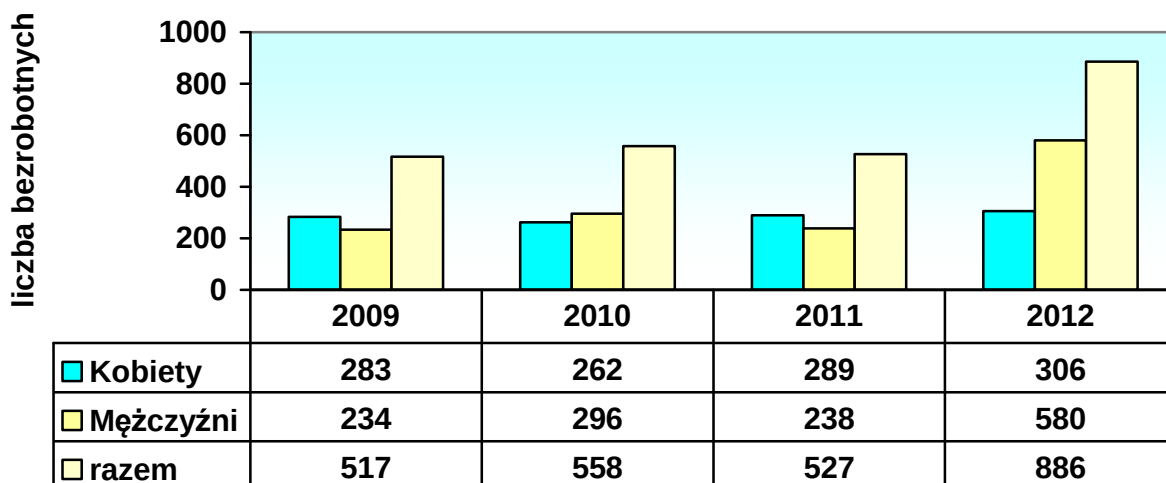
W roku 2011 z pomocy GOPS w Staroźrebach skorzystało 712 rodziny, z czego 305 z nich jako swój główny problem zgłosiło bezrobocie. Natomiast w 2012 roku z pomocy skorzystało 792 rodzin a w 318 rodzinach, co najmniej 1 osoba pozostawała

osobą bezrobotną. Wynika z tego, że główną przyczyną korzystania z pomocy naszego ośrodka jest brak zatrudnienia. Taki stan rzeczy powoduje ubożenie społeczeństwa.

Poniższy wykres obrazuje stan bezrobocia w gminie Staroźreby w latach 2009 – 2012.

WYKRES nr 27

Stan bezrobocia w gminie Staroźreby w latach 2009 – 2012 - stan na 31.12.

Źródło: Dane statystyczne z Powiatowego Urzędu Pracy w Płocku

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy z terenu gminy Staroźreby swoje maksimum osiągnęła w 2012 roku, kiedy to bezrobotnymi były 886 osoby.

Trzeba jednak pamiętać, iż powyższy wykres nie ukazuje w pełni skali bezrobocia. Oprócz osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Płocku istnieje nieznana liczba osób pozostających bez pracy, które nie są ujęte statystyką urzędu, czyli tzw. „bezrobocie ukryte”.

Bezrobocie ukryte dotyczy głównie indywidualnych gospodarstw rolnych na wsi. Szczególnie trudne do zdiagnozowania jest bezrobocie sezonowe na wsi. Ten typ bezrobocia zwany jest bezrobociem agrarnym.

Bezrobocie ukryte występuje również w postaci przejścia osób na wcześniejszą emeryturę, co spowodowane jest brakiem możliwości zatrudnienia osób w wieku przedemerytalnym. Zjawisko to jest rezultatem jednej z metod walki z

bezrobociem masowym i oznacza wyłączenie na stałe osób zdolnych do pracy z zasobów siły roboczej.

Pojęcie bezrobocia ukrytego odnosi się również do osób, które mimo pozostawania bez pracy i gotowości do jej podjęcia, nie poszukują zatrudnienia.

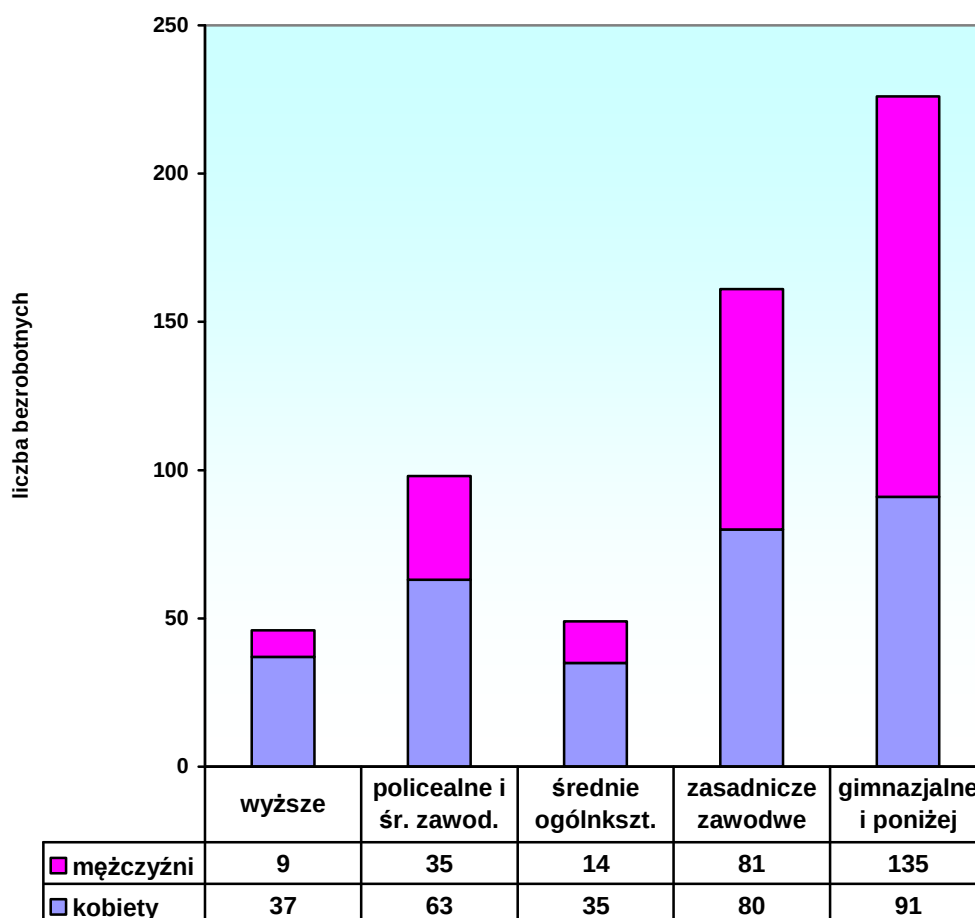
Wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy wyróżniamy osoby z prawem do zasiłku i bez takiego prawa. Pracownicy GOPS w Staroźrebach niejednokrotnie spotkali się z tym, iż zasiłek ten jest jedynym źródłem utrzymania dla wielu rodzin.

Znalezienie pracy w bardzo dużym stopniu zależy od umiejętności, kwalifikacji, doświadczenia, ale przede wszystkim od wykształcenia.

WYKRES nr 28

Struktura bezrobotnych wg wykształcenia

Stan na 31.12.2012 rok

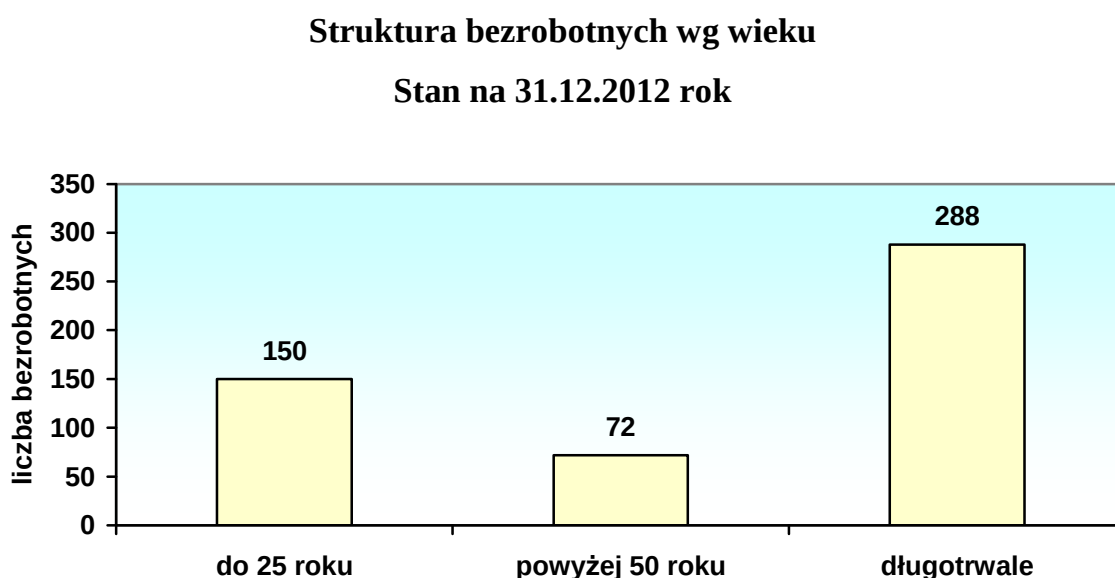

Źródło: Dane statystyczne z Powiatowego Urzędu Pracy w Płocku

Ze znalezieniem pracy na terenie naszej gminy najmniej problemów mają osoby z wyższym wykształceniem - 46 osób jest bezrobotnych. Natomiast największą grupę bezrobotnych stanowią niewątpliwie osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

W dzisiejszych czasach nie jest łatwo znaleźć pracę. Szczególne trudności mają młodzi ludzie, między 18 a 34 rokiem życia, których głównym problemem jest brak doświadczenia zawodowego.

WYKRES nr 29

Źródło: Dane statystyczne z Powiatowego Urzędu Pracy w Płocku

Gmina Staroźreby charakteryzuje się dość wysokim stopniem bezrobocia. Na terenie gminy bardzo mało jest firm dających zatrudnienie, dlatego bezrobotni są zmuszeni poszukiwać w pracy w oddalonym o 25 km mieście powiatowym - Płocku . Jednak w gminie Staroźreby oraz w innych gminach położonych dalej od Płocka mamy do czynienia ze zjawiskiem „odsysania” osób zdolniejszych, lepiej wykształconych i bardziej przedsiębiorczych, przez tamtejszy rynek pracy, a przede wszystkim z ucieczką młodzieży, co skutkuje dodatkowym pogorszeniem i tak już znacznie słabszego niż przeciętny rynek pracy. Gminy daleko położone od Płocka nie są też (ze względu na wspomniane braki kadrowe, infrastrukturalne oraz konkurencję Płocka) atrakcyjnym

miejszem inwestowania dla potencjalnych pracodawców, co rodzi negatywne skutki dla ich budżetów

4.3. Niepełnosprawność

Niepełnosprawność to długotrwały stan, w którym występują pewne ograniczenia w prawidłowym funkcjonowaniu człowieka. Ograniczenia te spowodowane są na skutek obniżenia sprawności funkcji fizycznych lub psychicznych. Jest to także uszkodzenie, czyli utrata lub wada psychiczna, fizjologiczna, anatomiczna struktury organizmu. Utrata ta może być całkowita, częściowa, trwała lub okresowa, wrodzona lub nabyta, ustabilizowana lub progresywna.

Niepełnosprawność jest jednym z ważniejszych problemów współczesnego świata. Wynika to z powszechności i rozmiaru tego zjawiska. Z niepełnosprawnością fizyczną wiąże się ponadto zazwyczaj tzw. niepełnosprawność społeczna, czyli niemożność pełnego funkcjonowania w społeczeństwie

Rodzaje niepełnosprawności

1. Obniżona sprawność sensoryczna (zmysłowa) – brak, uszkodzenie lub zaburzenie funkcji analizatorów zmysłowych (są to m.in. osoby niewidome, niedowidzące, głuche, niedosłyszające, z zaburzeniami percepcji wzrokowej i słuchowej)
2. Obniżona sprawność intelektualna
3. Obniżona sprawność funkcjonowania społecznego – zaburzenia równowagi nerwowej, emocjonalnej oraz zdrowia psychicznego
4. Obniżona sprawność komunikowania się – utrudniony kontakt słowny (zaburzenia mowy)
5. Obniżona sprawność ruchowa – osoby z dysfunkcją narządu ruchu (wrodzoną lub nabytą)
6. Mózgowe porażenie dziecięce
7. Ogólna sprawność psychofizyczna z powodu chorób somatycznych – np. nowotwory, guz mózgu, cukrzyca, rak

Najczęstsze przyczyny niepełnosprawności

1. Wady wrodzone
2. Choroby przewlekłe (80%)
3. Nagłe - wypadki, urazy, zatrucia

Problemami osób niepełnosprawnych z terenu gminy Staroźreby zajmują się:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Staroźrebach
- Gabinet Rehabilitacyjny w Staroźrebach
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku
- Praktyka Lekarza Rodzinnego
- Lekarze Orzecznicy ZUS
- Lekarze Orzecznicy KRUS
- Stowarzyszenie „Pomóżmy Innym”

Działania tych instytucji i organizacji społecznych zmierzają do zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych, wymaganych w procesie rehabilitacji, likwidacji barier architektonicznych, a także do kompleksowych działań partnerskich, integrujących osoby niepełnosprawne

. Zadania z zakresu orzekania o niepełnosprawności mieszkańców gminy Staroźreby realizuje *Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Płocku*. Głównym celem działania Zespołu jest badanie i wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności dla dzieci oraz o stopniu niepełnosprawności dla osób dorosłych. Orzeczenia te są niezbędne dla uzyskania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i różnego rodzaju uprawnień, a w szczególności pomocy w zatrudnieniu, uzyskaniu ulg oraz szeregu dofinansowań ułatwiających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w środowisku.

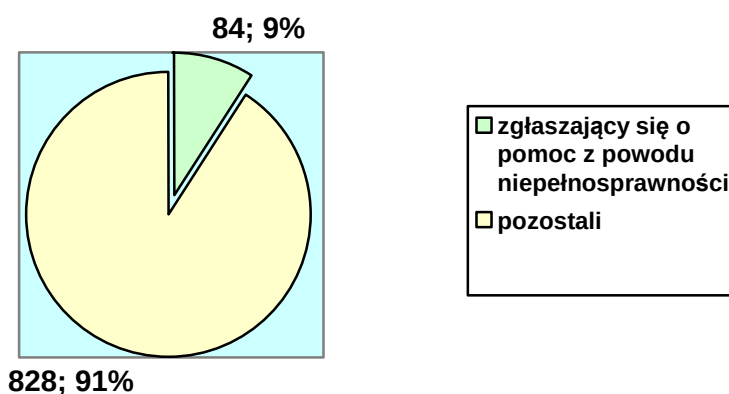
Polskie przepisy prawne

Według ustawy o pomocy społecznej niepełnosprawność oznacza niezdolność do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych albo zaliczenie do grupy inwalidów lub legitymowanie się stopniem

niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

WYKRES nr 30

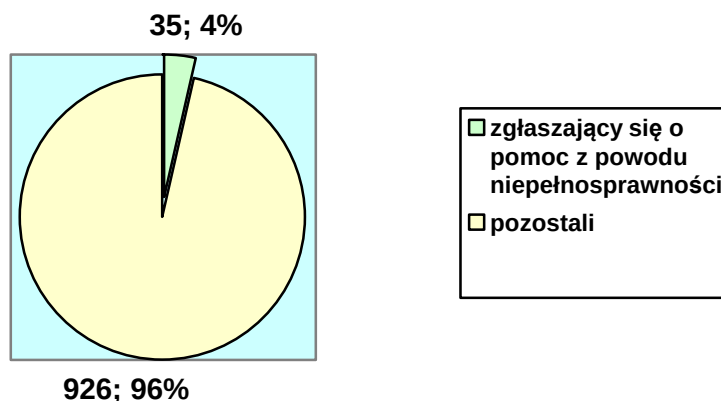
Niepełnosprawność –przyczyna zgłaszania się o pomoc w 2011 roku

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

WYKRES nr 31

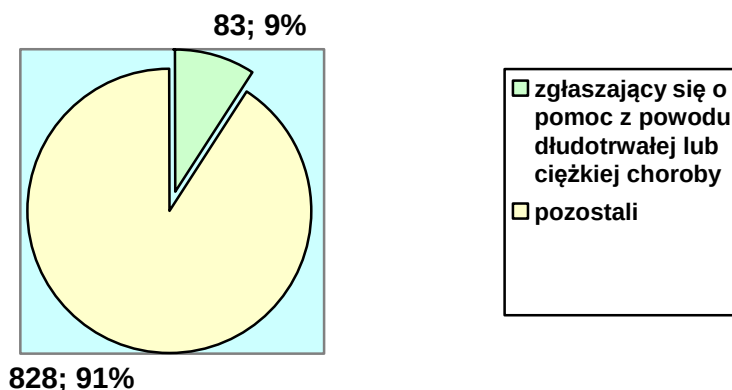
Niepełnosprawność –przyczyna zgłaszania się o pomoc w 2012 roku

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

WYKRES nr 32

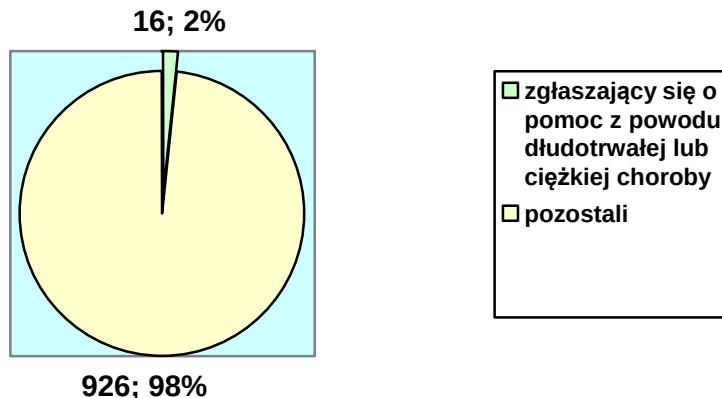
Długotrwała lub ciężka choroba –przyczyna zgłaszania się o pomoc w 2011 roku

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

WYKRES nr 33

Długotrwała lub ciężka choroba –przyczyna zgłaszania się o pomoc w 2012 roku

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

Z pomocy naszego ośrodka w roku 2011 roku skorzystały 84 osoby niepełnosprawne, 83 osoby długotrwale chorujące. W 2012 roku osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy ośrodka było 35, a długotrwale chorych było 16. Z wykresów wynika, że o 7% zmniejszyło się zgłaszanie osób o pomoc z powodu długotrwałej choroby.

Mimo, że osoby niepełnosprawne swoją siłą ducha wykazują optymizm życiowy, nie może to jednak przesłaniać skali problemów, z jakimi muszą się borykać. Problemy zdrowotne i ich konsekwencje w oczywisty sposób ograniczają udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, a zarazem i ekonomicznym. Dlatego, aby choć trochę umilić i ułatwić życie osobom niepełnosprawnym, gmina Staroźreby podejmuje różne inicjatywy. W 2005 roku, dzięki dofinansowaniu ze środków Państwowego Funduszy Rehabilitacji Osób niepełnosprawnych, gmina nabyła samochód przystosowany do przewożenia osób niepełnosprawnych na wózkach. Przez cały rok 2012 i poprzednie służył on nam do przewożenia osób niepełnosprawnych do szpitali, na zabiegi rehabilitacyjne, wizyty u lekarza specjalisty czy konsultacje lekarskie. Poza tym, samochodem owym codziennie dowozi się dzieci niepełnosprawne do szkół.

Poza tym dla osób niepełnosprawnych zorganizowane są integracyjne spotkania opłatkowe przy współudziale Wójta Gminy, Przewodniczącego Rady Gminy oraz członków Stowarzyszenia „Pomóżmy Innym”, które to jest głównym organizatorem. Na Wigilię zostały przywiezione osoby chore i niepełnosprawne.

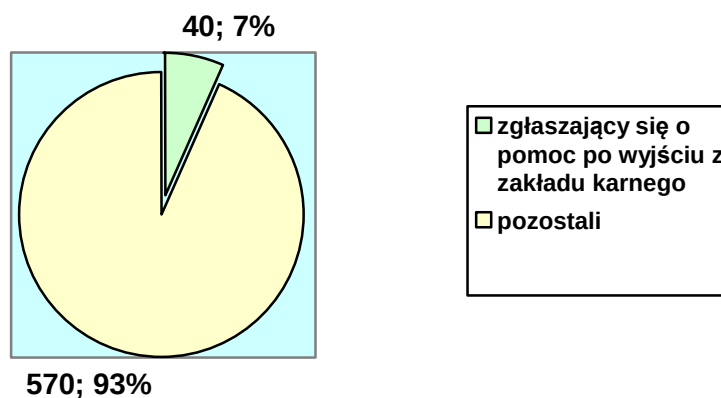
Osoby niepełnosprawne korzystające z transportu nie ponoszą żadnych kosztów. Koszty te w pełni ponosi gmina.

4.4. Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego

Grupę klientów pomocy społecznej stanowią też osoby zwolnione z zakładów karnych. Pomoc przyznana tym osobom kształtowała się następująco:

WYKRES nr 34

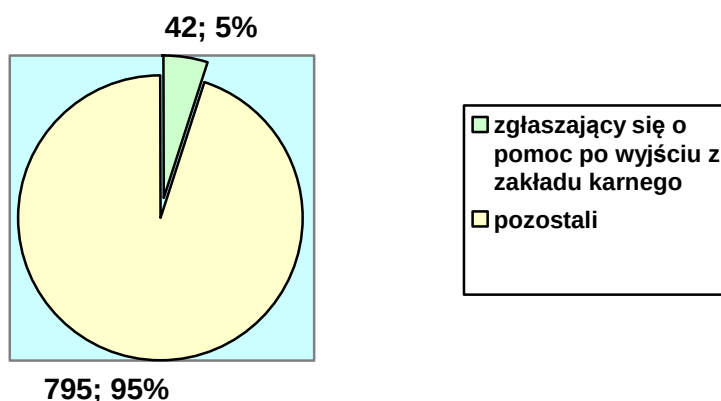
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego –przyczyna zgłaszania się o pomoc w 2011 roku

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

WYKRES nr 35

Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego –przyczyna zgłaszania się o pomoc w 2012 roku

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

Z powodu trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego w 2011 roku jak i w 2012 roku zgłosiły się 5 rodzin.

4.5. Alkoholizm

Alkoholizm jest jedną z grup dysfunkcyjnych, która objęta jest pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowią osoby uzależnione od alkoholu.

Nadużywanie alkoholu stanowi dziś jeden z najpoważniejszych problemów jako rozmiar i niszczyielskie działanie daje się zaobserwować wśród podopiecznych pomocy społecznej.

Alkohol jest przyczyną znacznych strat z powodu zmniejszonej wydajności produkcji i kosztów ochrony zdrowia. Powoduje znaczną ilość następstw zdrowotnych, przyczynia się do zwiększenia umieralności i stanowi duże obciążenie dla systemu ochronnego zdrowia. Alkoholizm jest przyczyną zaburzeń porządku publicznego, takich jak przestępstwa kryminalne, zabójstwa i przemoc. Jest również główną przyczyną rozpadu rodziny, przemocy domowej i przemocy wobec dzieci, stanowiąc znaczne obciążenie dla systemu pomocy społecznej.

Picie alkoholu zwykle łączy się z paleniem tytoniu i używaniem innych substancji psychoaktywnych współdziałają z tymi i innymi czynnikami ryzyka zwiększeniu zachorowań i umieralności.

Z problemem nadużywania alkoholu pracownicy socjalni spotykają się od wielu lat, niepokojącym jest jednak fakt wzrastania liczby osób uzależnionych od alkoholu i obniżania wieku pierwszego z nim kontaktu. Problem nadużywania alkoholu przez podopiecznych pomocy społecznej jest bardzo skomplikowany ponieważ obok alkoholizmu występują zaburzenia komunikacji między członkami rodziny, bieda, bezrobocie, problemy wychowawcze i zdrowotne, inne uzależnienia, wchodzenie w konflikt z prawem. Zjawisku nadużywania alkoholu często towarzyszy zjawisko przemocy fizycznej i psychicznej stosowanej zarówno wobec dorosłych jak i dzieci. Praca z zaburzonymi klientami GOPS jest bardzo trudna, długotrwała i często skazana na niepowodzenie.

Osoby uzależnione od alkoholu objęte pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach

Rok	2011	2012
Ilość osób	9	16

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

Pomocą w pracy z alkoholikami pracownikom socjalnym przychodzą:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- punkt konsultacyjny przy GKRPA
- Poradnia Uzależnień w Płocku
- Kuratorzy Sądowi

W celu usprawnienia pomocy rodzinom, w których występuje przemoc pracownicy socjalni i policja stosują procedurę niebieskich kart

Najważniejsze problemy występujące w Gminie Staroźreby wynikające ze spożywania i nadużywania alkoholu.

1. Degradacja osób i rodzin uzależnionych od alkoholu.
2. Uzależnienia jako zależność przyczynowo-skutkowa między bezrobociem, ubóstwem i uzależnieniem.
3. Obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej.
4. Zwiększenie częstotliwości sięgania po alkohol i narkotyki przez dzieci i młodzież
5. Niewystarczająca wiedza dorosłych dot. problemów uzależnień, miejsc i sposobów szukania pomocy
6. Występowanie przemocy domowej i innych dysfunkcji w rodzinie z problemem alkoholowym
7. Brak wystarczającej liczby specjalistów do pracy w zakresie problemów alkoholowych.
8. Przestępstwa i wykroczenia popełnione przez osoby nietrzeźwe. Spożywanie alkoholu w miejscach publicznych.

III. MAPA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY STAROŻREBY

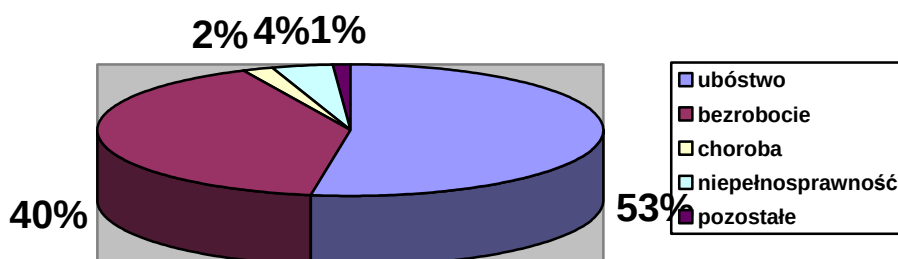
Przedstawiona w rozdziale II niniejszej strategii diagnoza problemów społecznych w gminie pozwala na sformułowanie podsumowania, ustalenie wniosków z diagnozy oraz sporządzenie mapy problemów społecznych do rozwiązania.

Zapoznając się z aktualnym stanem istniejących w społeczeństwie problemów uznać należy że nie są one jednorodne. Inaczej kształtują się w środowisku miejskim a inaczej w środowisku wiejskim. Podobnie różnie rozmieszczone jest natężenie ich występowania. Większe w dużych skupiskach ludności (miasto) mniejsze w mniejszych środowiskach (wsie).

Jeżeli przyjmiemy za kryterium przyczyny powstawania problemów społecznych w naszej gminie, to wg wielkości ich występowania w 2012 roku, do największych należą:

1. Ubóstwo – 52%,
2. Bezrobocie – 40%,
3. Długotrwała choroba – 2%,
4. Niepełnosprawność – 4%,
5. Pozostałe – 1%.

WYKRES nr 36

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starożrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

Jeżeli spojrzymy na problemy społeczne od strony podmiotowej to należy postawić wnioski:

- 1) bezrobocie i narkomania – dosięga najbardziej ludzi młodych,
- 2) alkoholizm – jest problemem który dotyczy różnych grup wiekowych a bardzo niepokojącym zjawiskiem jest wczesne sięganie po alkohol w wieku 8 – 10 lat oraz to że w kręgach ludzi uzależnionych od alkoholu coraz częściej są kobiety, kobiety matki,
- 3) niepełnosprawność oraz długotrwałe choroby – częściej występują z naturalnych przyczyn u ludzi starszych lub starych.

Rozmiary problemów społecznych w odniesieniu do podmiotów określonych grup społecznych, czy środowisk pozwalają nakreślić podstawowe kierunki działań zmierzające do ich likwidacji lub zminimalizowania.

Kierunki działań w zakresie pomocy społecznej są następujące:

- 1) ograniczanie skutków bezrobocia poprzez :
 - organizację robót publicznych i interwencyjnych,
 - stwarzanie dogodnych warunków do powstawania na terenie gminy nowych miejsc pracy.
- 2) ograniczanie skutków ubóstwa, kształtowanie wśród dorosłych umiejętności racjonalnego gospodarowania skromnymi środkami finansowymi i poszukiwania pracy – poprzez merytoryczną pracę w środowisku pracowników socjalnych i służb specjalistycznych: socjolog, psycholog,
- 3) szeroko zakrojona praca wśród młodego pokolenia zmierzająca do eliminowania popularności niekorzystnych zjawisk (alkoholizm i narkomania) oraz wpajanie nowatorskich form rozwoju intelektualnego i poszukiwania dla siebie pracy – poprzez realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zwalczania narkomanii, zagospodarowania wolnego czasu czy rozwoju, aktywnych form likwidacji bezrobocia,

- 4) przeciwdziałanie wszelkim formom patologii społecznej – poprzez realizację programu „bezpieczna gmina”,
- 5) usprawnienie życia dla osób niepełnosprawnych – poprzez likwidację w środowisku barier architektonicznych oraz pomoc w wypełnianiu codziennych podstawowych funkcji człowieka w tym możliwości pracy dla tej grupy społecznej.

. Wśród najważniejszych znalazły się:

1. Zamykanie się w swoich środowiskach
2. Brak integracji społecznej
3. Niezagospodarowany czas wolny młodzieży

Poza tym zauważono problemy dotyczące:

1. Problem „odpowiedzialności” rodzicielskiej, brak współpracy Rodziców ze szkołą
2. Uzależnienia
3. Wyludnienie się wsi
4. Bezrobocie
5. Znieczulica między ludźmi
6. Rozwarstwienie społeczeństwa
7. Bierność

Problemy :

ZAMYKANIE SIĘ W SWOICH ŚRODOWISKACH

Przyczyny :

Brak miejsca spotkań, wstyd przed ujawnieniem problemu, brak przykładu, mały kontakt między sąsiadami, odsuwanie problemu, bierność (obojętność) społeczna , zanikanie więzi sąsiedzkiej, niska samoocena, braki finansowe, mała promocja wydarzeń.

Skutki:

Brak efektów, brak przykładu pozytywnego działania, nawarstwienie się problemów, ujawnienie w środowisku trudnego problemu, brak potrzeby spotkań (miejsca), bierność (obojętność) społeczna.

Kto rozwiązuje problemy w gminie?

Szkoła, Stowarzyszenie „Pomóżmy Innym”, Gmina, GOPS (konsultacyjny punkt), GOK, Straż, Klub sportowy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Miejsca rozwiązania problemu /ów:

Świetlica klubowa, Festyny rodzinne (ogólnogminne, o szerszym zasięgu), Zawody strażackie, Mecze, zawody sportowe, Spotkania w GOK –u, Spotkania w remizie, Punkt Konsultacyjny przy Urzędzie Gminy w Staroźrebach (działalność psychologa, pedagoga), GOPS.

Wizja:

- otworzenie świetlicy
- dodatkowe zajęcia dla dzieci ,młodzieży dorosłych
- festyny
- szkolenia
- ścisła współpraca z GOPS
- ścisła współpraca z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- ścisła współpraca ze Stowarzyszeniem
- ścisła współpraca z Klubem Sportowym
- ścisła współpraca ze Szkołą
- ścisła współpraca z Punktem Konsultacyjnym
- organizowanie wspólnych np. wyjazdów do teatru, kina dla społeczeństwa w miarę posiadanych środków finansowych

Jakich informacji potrzebujemy dla pełnego rozpoznania zebranych problemów społecznych ?

Sytuacje materialne, potrzeby mieszkańców, zdarzeń losowych, zainteresowanie, źródła uzależnień, bezpieczeństwo, oświata , kultura, pomoc społeczna, grupy nieformalne, instytucje działające w gminie.

Źródła informacji

GOPS, Szkoła, GMINA, POLICJA, Ośrodek Zdrowia, SOŁTYS, Stowarzyszenie, O S P, G O K, Klub sportowy, Punkt Konsultacyjny, Parafia, Mieszkańcy, Pracodawcy.

Kto odpowiada za pozyskanie danych

Pracownicy socjalni, dyrektor , wychowawcy, lekarz, kierownik GOPS – u, WÓJT, informacja o wydarzeniu w rodzinie, komendant, SOŁTYS, prezes , członkowie, prezes OSP, pedagog , psycholog , prawnik, kierownik GOK, proboszcz, GOPS, UG, Kierownik zakładu pracy.

INTEGRACJA SPOŁECZNA

Jak oceniamy poziom integracji społecznej w naszej gminie?

1	2	3
Więzi pomiędzy mieszkańcami są luźne, społeczność charakteryzuje wysoki poziom obojętności społecznej.	Mieszkańcy w małym stopniu identyfikują się ze społecznością i jej sprawami. Brak zaangażowania społecznego mieszkańców.	Występują słabe więzi między mieszkańcami. Występują nieliczne przejawy wzajemnej pomocy i wspólnych działań.
4	5	6
Występują pozytywne więzi między mieszkańcami, podejmowane są wspólne działania w zakresie spraw społecznych.	Występują liczne przejawy samopomocy. Społeczność jest zintegrowana. Mieszkańcy identyfikują się ze społecznością.	Społeczność jest mocno zintegrowana, współdziała ze sobą, występują bardzo częste wspólne działania, mieszkańcy mocno identyfikują się ze społecznością.

Co konkretnie można zrobić aby poprawić integrację społeczną mieszkańców naszej gminy?

- promocja
- spotkania
- szerokie informacje
- KGW
- świetlice środowiskowe
- wspólne wydarzenia
- wspólne czyny społeczne, „wspólna praca”
- koła zainteresowań
- wspólne decyzje, wspólne planowanie

NIEZAGOSPODAROWANY CZAS WOLNY DZIECI I MŁODZIEŻY

Przyczyny:

1. brak opieki rodzicielskiej
2. brak lokalnych „liderów”
3. „marazm” dorosłych
4. wygodnictwo dorosłych
5. brak infrastruktury-przedszkola, świetlice, koła zainteresowań
6. brak finansów
7. bierność młodzieży
8. brak pomysłów na spędzanie wolnego czasu
9. brak reklamy lokalnych przedsięwzięć

Skutki:

1. chuligańskie wybryki
2. rozboje
3. niewykorzystanie potencjału młodzieży
4. powielanie złych wzorców
5. brak aspiracji i ambicji
6. słabe wyniki w nauce
7. używki wśród młodzieży

Co może niwelować negatywne skutki niezagospodarowanego czasu wolnego?

1. Szkoła, GOK, organizacje
2. Zajęcia sportowe, wycieczki, dodatkowe zajęcia, występy
3. Podniesienie świadomości rodziców, organizacja świetlic z dobrze pracującymi liderami i bogatą ofertą, rozreklamowanie imprez
4. Wspólne przedsięwzięcia osób skupionych w świetlicach, imprezy integracyjne, wszyscy rodzice wypełniają swoją rolę

W ramach prób ograniczania, minimalizowania a nawet niwelowania problemów społecznych Gminy Staroźreby, realizowany jest następujący projekt:

Projekt systemowy – Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Rok	2008	2009	2010	2011
Tytuł roboczy projektu	Projekt systemowy – program operacyjny Kapitał Ludzki Aktywna integracja w gminie Staroźreby	Aktywna integracja w gminie Staroźreby	Aktywna integracja w gminie Staroźreby	Aktywna integracja w gminie Staroźreby
Czas realizacji	01.02.2008 – 31.12.2008	01.01.2009 – 30.12.2009	01.01.2010 – 31.12.2010	01.01.2011 – 31.12.2011
Cel projektu	Cel główny projektu to podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności zawodowej osób bezrobotnych, odniesienie ich kwalifikacji zawodowych, motywacja osób do działania, podniesienie poziomu samooceny	Cel główny projektu to podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności zawodowej osób bezrobotnych, odniesienie ich kwalifikacji zawodowych, motywacja osób do działania, podniesienie poziomu samooceny	Cel główny projektu to wsparcie dla rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne, pobierające świadczenia pomocy społecznej w wieku aktywacji zawodowej, niezatrudnieni lub zagrożeni wykluczeniem społecznym	Cel główny projektu to zwiększenie aktywności zawodowej 10 osób z gminy Staroźreby zagrożonych wykluczeniem i umożliwienie im wejście lub powrót na rynek pracy w okresie realizacji projektu
Beneficjenci korzystający z projektu	– z Projekt skierowany do 10 osób z terenu gminy Staroźreby korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, które nie pracują i są w wieku aktywności zawodowej w szczególności należących do poniższych grup: długotrwale bezrobotnych oraz osób nieaktywnych zawodowo z uwagi na opiekę nad dziećmi, a	Projektem objętych zostało 10 osób dotkniętych problemem alkoholowym, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, które nie pracują i są w wieku aktywności zawodowej oraz osoby nieaktywne zawodowo z uwagi na opiekę nad dziećmi lub innymi osobami zależnymi, osoby długotrwale bezrobotne.	Rodziny wychowujące dzieci niepełnosprawne, pobierające świadczenia pomocy społecznej w wieku aktywacji zawodowej, niezatrudnieni lub zagrożeni wykluczeniem społecznym.	Projekt skierowany do 10 osób z gminy Staroźreby zagrożonych wykluczeniem z rynku pracy.

	także osób z otoczenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Działania projektu obejmują również otoczenie tych osób tj. rodzinę oraz społeczność lokalną.		
Wkład własny	8.400,00 zł	13.728,13 zł	12.226,00 zł	15.750, 00 zł
Wartość projektu	79.905,00 zł	130.744,13 zł	116.438,10 zł	150.000, 00 zł

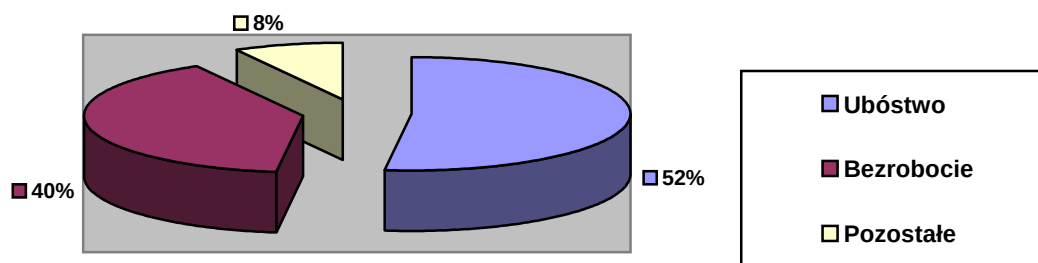
Opracowana w dalszej części strategia rozwiązywania problemów społecznych w gminie w sposób szczegółowy służyć będzie realizacji określonych wyżej kierunków działań.

IV. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W LATACH 2013 – 2018.

1. POMOC NA RZECZ RODZIN DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM BEZROBOCIA I UBÓSTWA.

W roku 2012 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej spośród wszystkich świadczeniobiorców (tj. 792 rodzin) – 730 rodzin otrzymało pomoc z powodu ubóstwa lub bezrobocia – czyli jest to ok. – 92% z tego:

WYKRES nr 37

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

Obie przyczyny ubóstwo i bezrobocie łączą się ze sobą nierozzerwalnie. Granica rozdzielenia ich czasami jest bardzo trudna, zaciera się. W diagnozie sytuacji dało się zauważyć wzajemne przełożenie się tych zjawisk mniejsze na większe i większe na mniejsze. Sytuacja taka spowodowana jest zmianą definicji bezrobotnego, gdzie warunkiem jest rejestracja w PUP. Wiele osób mimo iż są bezrobotnymi w sensie faktu - nie pracują – nie dokonują rejestracji, ponieważ nie przysługuje im zasiłek dla bezrobotnych.

Powszechnie nazywamy tę grupę „bezrobocie ukryte”. Z tej racji jako przyczynę pomocy społecznej podaje się ubóstwo. Bezrobocie jest najczęstszą przyczyną powstawania ubóstwa bo w ponad 90 %, pozostałe przyczyny to bezradność, brak umiejętności kierowania własnym życiem, alkoholizm i in.

Bezrobocie to zjawisko towarzyszące gospodarce rynkowej, oznaczające brak pracy zarobkowej dla osób zdolnych do jej wykonywania i deklarujących chęć jej podjęcia. Brak pracy powoduje brak środków do życia a co za tym idzie rodzina popada w stan ubóstwa. Bardziej dotkliwy im dłużej członkowie rodziny nie mogą znaleźć zatrudnienia. Likwidując lub zmniejszając skutki bezrobocia bezpośrednio wpływamy na złagodzenie zjawiska ubóstwa.

Cel strategiczny

Celem działań zmierzających do likwidacji lub zmniejszenia skutków bezrobocia i ubóstwa jest:

- wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy
- przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych skutków psychospołecznych.

Osiągnięcie tego celu będzie możliwe poprzez realizację zadań.

Adresaci działań	Podstawowe założenia strategii – kierunki działań	Realizatorzy
1	2	3
Grupa osób bezrobotnych z terenu gminy	1. Budowa sieci współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz problemu bezrobocia m.in. PUP w Płocku, zakłady pracy na terenie gminy, GCI w Staroźrebach, poradnie i inne. - podejmowanie działań zmierzających do tworzenia na terenie nowych miejsc pracy - organizacja prac interwencyjnych i robót publicznych,	Organy Gminy Organy Gminy

	- organizacja w ramach programu „pierwsza praca” staży absolwenckich, - mobilizowanie podopiecznych do szukania zatrudnienia i usamodzielniania się - zawieranie kontraktów, - przeciwdziałanie uzależnieniu świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej. 2. Różnicowanie form pomocy adresowanej do rodziny bezrobotnego, a nie tylko do niego samego z zachowaniem zasady indywidualizacji procesu pomagania. - stosowanie negocjacyjnego systemu zawierania kontraktów z klientami - GOPS. 3. Stosowanie formy wypłaty zasiłków z przeznaczeniem na określone cele. a) w udzielanej pomocy stosować stopniowanie przyznanej pomocy stopniowo zmniejszając wysokość zasiłków przy kolejnych wypłatach. - priorytetem objąć ochronę dzieci (zakup wyposażenia do szkoły, ciepły posiłek w szkole, pomoc w organizowaniu dzieciom wypoczynku i in.), - przyznana pomoc winna zabezpieczyć podstawowe potrzeby (żywności, środków higieny osobistej w gospodarstwie domowym i in).	PUP GOPS GOPS GOPS GOPS GOPS GOPS
--	---	--

	4. Uczenie rodzin w których występuje bezrobocie prowadzenia gospodarstwa domowego w nowej sytuacji gospodarczej i gospodarowania skromnymi środkami finansowymi. - umożliwienie dla osób dotkniętych bezrobociem korzystania z bezpłatnych porad psychologa - udzielanie w formie bezpłatnej porad prawnych w zakresie praw i obowiązków, - organizowanie kursów pomocy bezrobotnemu z podziałem na grupy problemowe, - organizowanie grup samopomocowych z osób które poradziły sobie z problemem	GOPS GOPS GOPS GOPS
Grupa osób żyjących w ubóstwie.	1. Pomoc materialna i rzeczowa zaspokajająca podstawowe funkcje życiowe: - wypłata zasiłków, - pomoc w naturze (zakup węgla, posiłek dla potrzebujących), - organizowanie z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocy zbiórki żywności i przekazywanie jej ubogim, - prowadzenie akcji zbiórki i rozdawania ubogim odzieży, a także rzeczy do wyposażenia mieszkań: meble, sprzęt gospodarstwa domowego. 2. Włączenie się pracowników socjalnych w akcje charytatywne organizowane na terenie gminy lub własne ich inicjowanie i prowadzenie.	GOPS GOPS GOPS GOPS GOPS

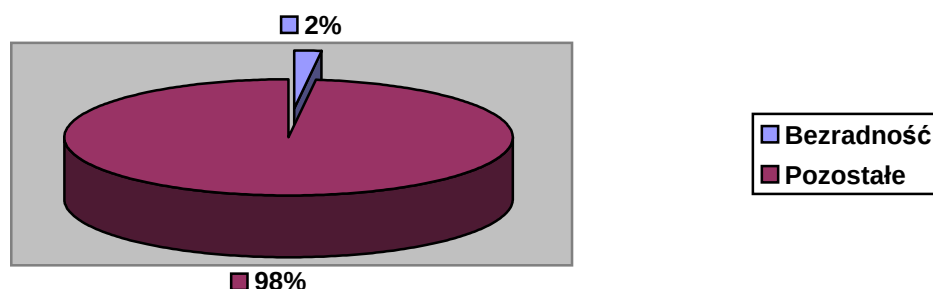
Pomoc dla osób bezrobotnych i znajdujących się w ubóstwie nie może ograniczać się jedynie do świadczeń finansowych. Konieczne jest prowadzenie intensywnej pracy socjalnej, której celem będzie kształtowanie u bezrobotnych odpowiedzialności za swój los i umiejętności przystosowania się do samodzielnego życia w obecnej rzeczywistości. Problem bezrobocia jest wielkim problemem społecznym nowej rzeczywistości gospodarczej kraju. Długotrwała, systematyczna pomoc ze strony instytucji odpowiedzialnych za realizację programu pomocy społecznej nie jest lekiem na jego likwidację ale pozwala w dużym stopniu złagodzić społecznie negatywne skutki tego zjawiska.

2. POMOC NA RZECZ RODZIN Z PROBLEMAMI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYMI LUB SIEROCTWA.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi są podstawą do udzielania pomocy społecznej przede wszystkim ze względu na prawidłową ochronę i rozwój żyjących w niej dzieci. To niekorzystne społecznie zjawisko skrótowo określane jest jako bezradność.

W 2012 roku z powodu bezradności pomoc otrzymało 13 rodzin tj. 2% ogółu udzielonej pomocy.

WYKRES nr 38

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

Najczęściej niezaradność rodziny w wypełnianiu swoich funkcji w tym najistotniejszego wychowania i opieki własnych dzieci, jest spowodowana takimi zjawiskami jak:

- uzależnienie od środków psychotropowych
- przemoc w rodzinie
- zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych (bezrobocie, odejście lub zgon współmałżonka)
- problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych wyrażające się w postaci niedojrzałości emocjonalnej, problemach we współżyciu z ludźmi, trudnościach adaptacyjnych, niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego
- problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym, szkolnym ujawniające się w postaci zachowań buntowniczych, agresywnych, konfliktowych, łamania przez dzieci i młodzież panujących obyczajów norm i wartości.

Na środowisko rodzinne składają się: struktura rodziny, atmosfera wychowawcza w domu, warunki materialne i zdrowotne, stopień wykształcenia rodziców i ogólna struktura środowiska. Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny przede wszystkim niekorzystnie wpływają na sytuację dzieci i na ich więź z rodziną. W wielu sytuacjach dzieci pochodzące z takich rodzin pozostawione są same sobie, większość wolnego czasu spędzają wśród rówieśników na podwórku, częściej pojawiają się u nich problemy w szkole. Dzieci odrzucone przez środowisko rodzinne szukają akceptacji wśród rówieśników, łączą się w grupy subkulturowe, zaczynają wagarować, uciekać z domu i popadać w konflikt z prawem.

Problemy opiekuńczo – wychowawcze, przemoc w rodzinie , konflikty międzypokoleniowe wielokrotnie są przyczyną umieszczania dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo- wychowawczych lub resocjalizacyjnych a dla dorosłych ofiar rodzinnej przemocy są powodem szukania schronienia i porad w placówkach i organizacjach pomocowych. Jak wykazano w diagnozie dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych bądź rodzinach zastępczych znajdują się także z powodów tragedii życiowych np. śmierci obojga rodziców. Sieroctwo jest zjawiskiem które wymaga od służb społecznych nie tylko zabezpieczenia potrzeb bytowych sierot,

ale także pracy psychologa. Problemy psychiki często w sytuacjach utraty rodzica lub rodziców mogą spowodować skutki nieodwracalne. Należy dlatego zwracać dużą uwagę na psychikę takich dzieci i udzielać im szerokiej pomocy.

Cel strategiczny

1. Celem strategicznym podejmowanych działań pomocy społecznej w rodzinach, które mają problemy z powodu bezradności kompleksowe otoczenie opieką wszystkich jej członków i przywrócenie jej lub ukształtowanie pozytywnych zasad funkcjonowania tej podstawowej komórki społecznej.
2. Celem pomocy dzieciom które wychowują się poza własną rodziną jest doskonalenie systemu opieki aby ich proces wychowawczy nie odbiegał od przyjętych norm i prawidłowo przygotowywał ich do samodzielnego życia.

Adresaci pomocy	Podstawowe kierunki strategii – kierunki działań	Realizatorzy
1	2	3
Rodziny w których występuje przynajmniej jedno zjawisko powodujące jej „bezzradność”	1. Kompleksowa i profesjonalna pomoc w rozwiązywaniu problemów występujących w rodzinie. -umożliwienie osobom potrzebującym pomocy udzielanej przez konsultantów: pedagogów, psychologów, prawników, socjologów -opracowywanie przez pracowników socjalnych i konsultantów wraz z rodziną planu pracy w celu rozwiązania sytuacji kryzysowej -podpisywanie kontraktów dotyczących współpracy rodziny z pracownikiem socjalnym. 2. Zorganizowanie wsparcia dla ofiar przemocy. - organizowanie grup wsparcia oddzielnie dla kobiet, dzieci i młodzieży a nawet dla mężczyzn, - stworzenie wg możliwości schronienia dla kobiet i dzieci w których występuje przemoc, na okresy krótkotrwałe, - pomoc rzeczowa lub finansowa na naukę dla dzieci: wypłata stypendiów o charakterze socjalnym, gorący posiłek i in.	GOPS, konsultanci GOPS, konsultanci GOPS GOPS GOPS GOPS,

	3. Działania z zakresu budowania sieci współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi - Centrum Psychologiczno – Pastoralne „Metanoia”, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Dom Samotnej Matki. - doskonalenie systemu informowania o możliwościach uzyskania pomocy przez osoby potrzebujące (strona internetowa).	
Rodzina w której dziecko przebywa w placówce opiekuńczo - wychowawczej	1. Rozpoznawanie na bieżąco sytuacji dzieci w rodzinach i sygnalizowanie potrzeb podejmowania działań. 2. Kierowanie spraw o pozbawienie praw rodzicielskich. 3. Praca z rodziną biologiczną przygotowującą ją do powrotu dziecka z placówki opiekuńczo – wychowawczej. - w sytuacjach gdzie rodzina była przyczyną odebrania czasowego dziecka.	GOPS, PCPR GOPS, PCPR, Kurator sądowy GOPS, PCPR
Rodziny zastępcze w których umieszczono dzieci	1. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku w zakresie rodzin zastępczych na terenie gminy (prowadzenie rodzin zastępczych jest zadaniem powiatu). 1. Opiniowanie i kontaktowanie z PCPR osób zgłaszających gotowość prowadzenia rodzinnej opieki zastępczej. 2. Wspieranie psychologiczno – pedagogiczne osób prowadzących rodzinną opiekę zastępczą.	GOPS, PCPR GOPS, PCPR GOPS

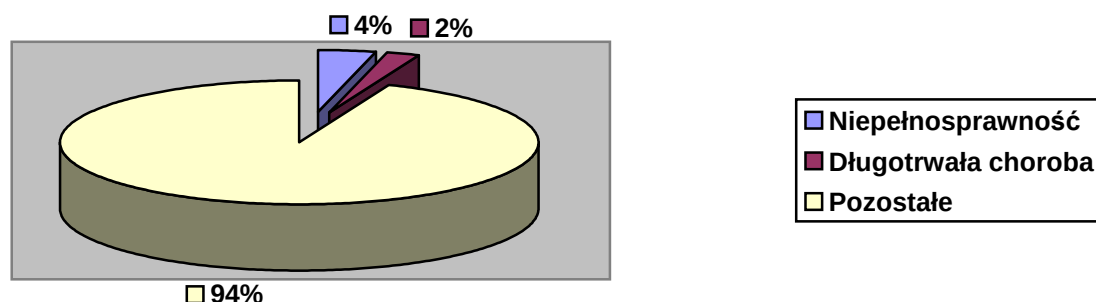
	3. Zabezpieczenie w gminnym zasobie mieszkaniowym (mieszkania komunalne i socjalne) mieszkań dla osób opuszczających placówki opiekuńczo wychowawcze.	organy gminy
	4. Udzielanie pomocy materialnej osobom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze na zagospodarowanie.	GOPS
	5. Wczesne rozpoznawanie nieprawidłowości	GOPS
	w funkcjonowaniu rodziny i sygnalizowanie problemów do PCPR.	GOPS
	6. Zaznajamianie się ze sposobami pracy z rodziną zastępczą.	

3. POMOC NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I Z DŁUGOTRWAŁĄ CHOROBA.

Osoby niepełnosprawne stanowią część społeczeństwa, które aby funkcjonować na miarę swoich możliwości, rozwijać swoje zainteresowania, usprawniać się i integrować z lokalną społecznością musi mieć silne wsparcie w instytucjach pomocowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Wśród wszystkich rodzin objętych pomocą w 2012 r. rodziny z osobą niepełnosprawną stanowiły 4%, a rodziny z osobami długotrwale chorymi 2%

WYKRES nr 39

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

Cel strategiczny

Działania pomocy społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych zmierzają do wyrównania życiowych szans tej grupy społecznej.

Osiągnięcie tego celu będzie możliwe poprzez realizację następujących zadań:

Adresaci pomocy	Podstawowe kierunki strategii- zadania do realizacji	Realizator
1	2	3
Osoby niepełnosprawne	1. Działania z zakresu pracy socjalnej: -diagnozowanie środowiska osób niepełnosprawnych, - efektywne poradnictwo wspierające osoby niepełnosprawne psychologicznie, - motywowanie osób niepełnosprawnych do aktywnej pracy rehabilitacyjnej, - tworzenie wspólnie z rodziną w której	GOPS GOPS + konsultacje GOPS, Gabinet Rehabilitacyjny

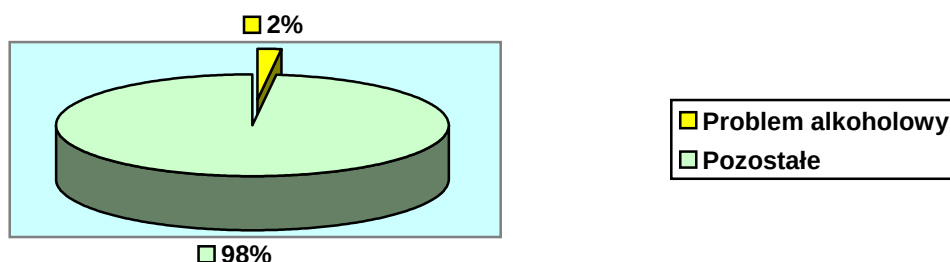
	żyje osoba niepełnosprawna planów pracy i pomocy, - organizowanie grup wsparcia dla rodzin w których żyją osoby niepełnosprawne z uwzględnieniem praktycznej nauki pielęgnacji i rehabilitacji osób niepełnosprawnych np. nauka karmienia, ubierania, mycia, - stworzenie bazy danych i udostępnianie informacji osobom niepełnosprawnym o dostępnych formach pomocy, procedur załatwiania formalności zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, nawiązania współpracy z grupami pomocowymi.	GOPS GOPS Gabinet Rehabilitacyjny GOPS
	2. Działania w zakresie świadczenia usługowych form pomocy: - przyznawanie i zabezpieczanie realizacji usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych w miejscu zamieszkania, - przyznawanie i zabezpieczanie świadczenia usług opiekuńczych, specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, - umieszczanie w całodobowych domach pomocy społecznej.	GOPS Organy Gminy GOPS
	3. Likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej oraz w zakresie budowy lub rozbudowy	GOPS

	infrastruktury: - budowa pochylni umożliwiające pokonać schody (szkoły), dostosowanie łazienek, przejść (drzwi), korytarzy dla osób poruszających się na wózkach, - pomoc dla osób niepełnosprawnych w korzystaniu ze środków PFRON na adaptację własnych mieszkań (wypełnianie wniosków, realizacja i rozliczanie). 4. Budowa sieci współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi: - współpraca ze szkołami, Ośrodkiem Zdrowia w zakresie otoczenia kompleksową opieką osób niepełnosprawnych	Jednostki organizacyjne gminy GOPS, GOPS
--	---	---

4. POMOC NA RZECZ OSÓB DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM ALKOHOLOWYM.

Według najnowszej teorii zespół uzależnienia od alkoholu jest chorobą chroniczną i postępującą, która zaczyna się i rozwija bez świadomości osoby zainteresowanej, polega na niekontrolowanym picciu napojów alkoholowych i może doprowadzić do przedwczesnej śmierci.

Z powodu choroby alkoholowej w 2012 roku korzystało z pomocy tylko 16 rodzin, co stanowi 2% udzielanej ogółem pomocy.

Źródło: Dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Staroźrebach – Analiza potrzeb i efektów pomocy społecznej

Chorobę alkoholową charakteryzują następujące zjawiska:

- codzienne wypijanie alkoholu w celu utrzymania zadowalającego funkcjonowania,
- regularne ale ograniczone np. do weekendów picie dużych ilości alkoholu,
- ciągi picia występujące naprzemiennie z okresami trzeźwości,
- objawy abstynenckie,
- zmiany tolerancji na alkohol,
- utrata kontroli nad piciem,
- zaburzenia pamięci i świadomości,
- nawroty picia po próbach utrzymania okresowej abstynencji.

O uzależnieniu od alkoholu możemy mówić wówczas gdy co najmniej trzy spośród wymienionych objawów występowały co najmniej przez 1 miesiąc w ciągu ostatniego roku.

Nadużywanie alkoholu bardzo często wynika z nieumiejętności radzenia sobie z problemami jakie niesie życie i w ostateczności prowadzi do fizycznego i psychicznego wyniszczenia jednostki. Alkoholik jest osobą niedojrzałą emocjonalnie, skłoną do wahań i wybuchowych reakcji radości lub rozpacz, które mogą prowadzić do gwałtownych nieprzemyślanych zachorowań. Cechuje go także mała odporność na frustracje, kryje w sobie lęk przed wyjściem na jaw jego uzależnienia. Jego kontakty z

innymi ludźmi zazwyczaj dość płytkie i luźne, nasycone są wysokim poziomem niepokoju.

Nadmierne spożywanie alkoholu znajduje swoje odbicie nie tylko w życiu jednostki ale także w życiu społeczeństwa. Problemy, których przyczyną jest alkohol mogą pojawić się w różnych dziedzinach. Można mówić o następstwach rodzinnych, problemach w pracy, łamaniu porządku publicznego.

Nadużywanie alkoholu w Polsce jest jedną z głównych przyczyn rozwodów. Również konsultant prawny GOPS twierdzi, że najwięcej pozwów rozwodowych wnoszone jest z powodu alkoholizmu jednego z członków rodziny- najczęściej osobą uzależnioną od alkoholu jest mężczyzna. Bardzo ważnym skutkiem nadużywania alkoholu jest pogarszanie się sytuacji ekonomicznej i społecznej rodziny. Nie bez znaczenia jest wpływ alkoholizmu rodzica na rozwój dzieci, które żyją w atmosferze ciągłego niepokoju, lęku i napięcia. Uczą się destruktywnych dla siebie i otoczenia zachowań. W wyniku trudnych doświadczeń życiowych grozi im dezintegracja osobowości manifestująca się w różnego typu zaburzeniach emocjonalnych. Badania ukazują, że co najmniej u 50% chorych na nerwicę dzieci źródłem choroby jest alkoholizm jednego z rodziców. Reasumując można jednoznacznie stwierdzić, że alkoholizm zarówno w życiu jednostki jak i w życiu społecznym zawsze powoduje straty.

Jak wynikało z diagnozy problemów alkoholowych w części I niniejszej strategii wśród świadczeniobiorców GOPS 16 rodzin korzystało z pomocy z powodu nadużywania alkoholu.

Nie jest to pełna liczba osób i rodzin z tym problemem, bowiem wielu podopiecznych u których pracownik socjalny zauważa lub podejrzewa problem alkoholowy, nie uświadamia sobie uzależnienia, a wielu problem ten ukrywa.

Alkoholizm jest problemem całej rodziny, prowadzi do przemocy, koalkoholizmu, stanowi zagrożenie dla funkcjonowania biologicznego i emocjonalnego wszystkich członków rodziny. Człowiek uzależniony szkodzi nie tylko sobie, swoim bliskim ale również osobom nie związanym z nim więzami rodzinnymi. Skuteczna pomoc osobom i rodzinom z problemami alkoholowymi polega na umożliwieniu ludziom dotkniętym tą chorobą podjęcia leczenia. Poważnym problemem w podejmowaniu działań w tym

kierunku jest bierna postawa ludzi uzależnionych od alkoholu. Podopieczni ci mają w większości postawy roszczeniowe, uważają, że jeżeli nie pracują, to właśnie pomoc społeczna ma obowiązek ich utrzymać. Są przekonani, że ich uzależnienie spowodowane jest czynnikami zewnętrznymi, nie chcą pogodzić się z myślą, że to właśnie oni decydują o swojej sytuacji życiowej. Wielu podopiecznych GOPS-u, u których pracownik socjalny podejrzewa problem alkoholowy, zaprzecza, że alkohol ma jakikolwiek wpływ na jakość ich życia. W przypadku tych uzależnionych konieczne jest skonfrontowanie ich z uzależnieniem tj. przeprowadzenie interwencji i uświadomienie im ich choroby.

Cel strategiczny

Celem działań strategicznych w zakresie walki z tym społecznym problemem jest :

- zminimalizowanie strat gospodarczych i społecznych z tytułu picia alkoholu.
- ochrona i wychowanie w trzeźwości młodych ludzi (dzieci i młodzieży).

Osiągnięcie tych założonych celów jest możliwe poprzez realizację zadań:

Adresaci pomocy	Podstawowe kierunki strategii – kierunki działań	Realizatorzy
1	2	3
Osoby uzależnione od alkoholu	1. Wypracowywanie i doskonalenie form pomocy i leczenia dla osób uzależnionych 1) , pomocy psychologa, psychiatry, 2) rozpatrywanie wniosków o leczenie, rozmowy terapeutyczne, 3) zatrudnienie wg potrzeb lekarza psychiatry.	konsultacje GKRPA GKRPA GOPS

Rodziny w których żyją osoby problemem alkoholowym	1. Ochrona rodziny przed skutkami picia alkoholu przez osobę uzależnioną żyjącą w tej rodzinie 1) pomoc psychologiczna i psychoedukacyjna dla rodziny 2) pomoc prawna dla rodziny osób uzależnionych 3) prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej, 4) dożywianie dzieci z rodzin z problemem alkoholowym 5) organizowanie letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych (kolonie)	GKRPA GKRPA GOPS GOPS GOPS
Ochronę i wychowanie w trzeźwości młodego pokolenia	1. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży 1) organizowanie i przeprowadzanie na terenie szkół programów profilaktycznych, 2) organizowanie konkursów o tematyce antyalkoholowej, 3) zakup literatury i czasopism o tematyce antyalkoholowej, 4) wspieranie inicjatyw propagujących zdrowy styl życia – sport, rekreację, zagospodarowanie wolnego czasu – bez alkoholu.	Szkoły Szkoły GKRPA Szkoły, służba zdrowia, GKRPA

Społeczeństwo gminy- ogólne	1. Wspomaganie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących swoją pracą i działalnością na rzecz ruchu trzeźwościowego:	GKRPA
	2. Kontrola realizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:	GKRPA Organy gminy,
	1) kontrola punktów sprzedaży alkoholu,	GKRPA
	2) tworzenie aktów prawa miejscowego zakładających utrudnienia w dostępności do alkoholu,	-, -
	3) likwidacja przejawów reklamy spożywania alkoholu.	-, -

5. POMOC NA RZECZ OSÓB UZALEŻNIONYCH OD NARKOTYKÓW.

Gmina Staroźreby zaliczana jest do miejscowości małomiasteczkowych i wiejskich gdzie z zasady problem narkomanii nie dociera lub dociera w stopniu niewielkim. Grupą społeczną którą on dosięga jest przede wszystkim młodzież i dzieci

Zażywanie narkotyków powoduje w organizmie młodego człowieka skutki nieodwracalne, prowadzące do jego śmierci. Głód narkotykowy potrafi być zjawiskiem gdzie osoba jest zdolna się sama upokorzyć poniżej ludzkiej godności, ale może być też zdolna wyrządzić zło (morderstwa, kradzież, rozbój i in.) z najtragiczniejszymi skutkami społecznymi.

Cel strategiczny

Celem strategicznym działań pomocy społecznej jest skuteczna ochrona młodego pokolenia przed używaniem narkotyków.

--	--	--

Adresaci pomocy	Podstawowe kierunki strategii – kierunki działań	Realizatorzy
1	2	3
Rodziny mające dzieci.	1. Praca z rodzicami uwrażliwiająca ich na zagrożenia ich dzieci w środowisku. 2. Udział rodziców w życiu swoich dzieci poza domem (zawody sportowe, dyskoteki i in.) – poprzez kontrolę ich działań - kontakty ze szkołą. 3. Organizowanie czasu wolnego dla dzieci: 1) organizację zajęć pozalekcyjnych, 2) organizacja imprez i konkursów szkolnych promujących zdrowy styl życia (bez narkotyków i alkoholu).	GOPS Szkoły Szkoły Rodzice Szkoły Szkoły Urząd Gminy GKRPA
Młodzież i dzieci z terenu gminy.	1. Dokonanie cyklicznie analizy problemu narkomanii wśród dzieci i młodzieży. 2. Ukazywanie problematyki narkomanii jako niezwykle niekorzystnego zjawiska mającego zgubne skutki. 3. Współdziałanie szkół z różnymi instytucjami zajmującymi się problematyką narkomanii. 4. Przygotowanie nauczycieli i pedagogów do prowadzenia działań profilaktycznych.	Szkoły GOPS Szkoły Szkoły Nauczyciele Pedagogzy Szkoły, GOPS,

	5. Organizowanie akcji profilaktycznych.	
	6. Prowadzenie działań rozpoznawczych i interwencyjnych w miejscach szczególnie zagrożających.	Komisariat Policji
	7. Przeciwdziałanie medycznemu skutkom przyjmowania narkotyków.	Ośrodki Zdrowia
	8. Rozpoznawanie przypadków używania narkotyków.	Ośrodki Zdrowia

Zadania przyjęte w zakresie pomocy na rzecz osób uzależnionych od narkotyków są szczegółowo realizowane wg oddzielnego programu Przeciwdziałania Narkomanii na terenie gminy w roku 2006, który będzie kontynuowany w latach następnych.

6. POMOC NA RZECZ OCHRONY MACIERZYŃSTWA.

Według ogólnie obowiązujących przepisów prawa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłaca zasiłek jednorazowy z tytułu urodzenia dziecka. Jest to powszechna i najpopularniejsza ochrona kobiet w ciąży .

W ocenie uznać należy iż w obecnej sytuacji społeczno – gospodarczej kraju działania te są nie wystarczające aby przekonywać młodych ludzi mieszkańców Staroźreby, żeby mieli więcej dzieci. Potrzebna jest w tym zakresie długofalowa pomoc, wykraczająca poza sferę działalności pomocy społecznej. Najważniejszym jest stworzenie lepszych warunków materialnych dla młodych ludzi poprzez rozwój gospodarczy regionu tworząc poprzez to miejsca pracy. Następnie stworzenie korzystnych warunków dla wychowywania dzieci

Cel strategiczny

Celem działań na rzecz ochrony macierzyństwa jest stworzenie dla rodzin lepszych warunków materialnych, co przyczyniłoby się do wzrostu liczby urodzeń
Osiągnięcie takich założeń będzie możliwe poprzez realizację zadań:

Adresaci pomocy	Podstawowe kierunki strategii – kierunki działań	Realizatorzy
1	2	3
Młode rodziny z terenu gminy	1. Tworzenie na terenie gminy nowych miejsc pracy co przyczyni się do wzrostu poziomu finansowego rodzin. 2. Rozwój i utrzymanie bazy szkolno – wychowawczej na terenie gminy, a także innych obiektów o charakterze sportowo – rekreacyjnym zagospodarowującej wolny czas dzieci i młodzieży (hala sportowa, biblioteki, czytelnie). 3. Pomoc rodzinom o niskich dochodach w wychowywaniu dzieci. 4. Zapewnienie opieki dla matek samotnie wychowujących dzieci,	Organy gminy Organy gminy GOPS GOPS

7. POMOC NA RZECZ OSÓB OPUSZCZAJĄCYCH ZAKŁADY KARNE.

Według diagnozy tego zagadnienia na terenie gminy występuje on w sposób marginalny. W skali roku liczba osób opuszczających zakłady karne po odbyciu kary więzienia lub przedterminowo zwolnionych czy warunkowo zwolnionych - jest niewielka, dotyczy 0 – 5 osób.

Mimo że problem nie dotyczy dużej liczby społeczeństwa nie należy go bagatelizować w pracy służb pomocy społecznej. Powrót osób które miały konflikt z prawem jest bardzo ważny z punktu widzenia realizacji prawa i akceptacji przez środowisko tych ludzi po odbyciu kary. Często osoby te czują się zagubione. Boją się reakcji na ich powrót zarówno własnej rodziny jak i najbliższego otoczenia. Mają poczucie bycia czymś „gorszym”. Często najbliższa rodzina zrywa z nim kontakty. Zostają zostawieni sami sobie, bez dachu nad głową. Po kilku latach pobytu w więzieniu nie potrafią odnaleźć się w nowej rzeczywistości np. nie umieją znaleźć sobie pracy, tym bardziej że każdy pracodawca stroni od osób które mają przeszłość z wyrokiem. Bywa i tak że pobyt w więzieniu nie przyniósł dla nich spodziewanych pozytywnych wyników, a wręcz przeciwnie – wzmógł w nich gniew i agresję wobec otoczenia. Zarówno w jednym jak i drugim przypadku osobom tym jest potrzebna pomoc.

Cel strategiczny

Celem opieki służb społecznych nad osobami które opuszczają zakłady karne jest powrót ich do społeczeństwa jako pełnowartościowych obywateli

Adresaci pomocy	Podstawowe kierunki strategii – kierunki działań	Realizatorzy
1	2	3
Osoby opuszczające zakłady karne.	1. Współpraca z Komisariatem Policji w Bielsku w zakresie rozeznania, informacji ile i które osoby wracają z Zakładów	Policja GOPS

	Karnych.	
	2. Rozmowy przygotowujące rodzinę do powrotu osoby bliskiej z zakładu karnego i ukierunkowanie jej jak pomóc w nowej rzeczywistości.	GOPS
		GOPS
	3. Odbycie narady lub dotarcie w innej formie (np. pisma) do kierowników zakładów pracy uświadamiając im że nie należy zawsze czy też z „reguły” odmawiać pracy osobom z wyrokiem.	GOPS,
		GOPS
	4. Pomoc w znalezieniu pracy.	Urząd Gminy
	5. Pomoc w znalezieniu mieszkania, jeżeli rodzina odrzuci osobę.	GOPS
		GOPS
	6. Udzielenie pomocy materialnej na zagospodarowanie.	
	7. Zabezpieczenie pomocy psychologa.	

V. ŹRÓDŁA I STRUKTURA FINANSOWANIA.

Pełne wdrażanie „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2013 – 2018 będzie możliwe po stworzeniu sprawnego systemu finansowania. Podstawowymi źródłami finansowania zadań strategii będą:

- środki własne budżetu gminy – na realizację zadań własnych gminy,
- środki budżetu państwa przekazane gminie w formie dotacji na realizację zadań zleconych,
- środki pochodzące z programów pomocowych UE,
- środki Narodowego Funduszu Zdrowia,
- inne: darowizny, wsparcie

W dobie przemian gospodarczych następuje także przebudowa społeczeństwa. Zmieniają się tym samym potrzeby pomocy społecznej. Nowa ustawa o pomocy społecznej z 12 marca 2004 roku znacznie przełożyła ciężar finansowania zadań pomocy społecznej na gminy – ustanawiając szereg zadań które dotychczas były finansowane przez budżet państwa jako zadania zlecone, stały się w zapisach ustawy zadaniami własnymi – m.in. budowa i utrzymanie Domów Pomocy Społecznej.

Te ogólne stwierdzenia i przełożenie finansowania nasuwają dla władz samorządowych wnioski o konieczności przeznaczania w budżetach na najbliższe lata w tym objęte realizacją niniejszej STRATEGII Lata 2013 – 2018 znacznie większych środków finansowych.

Ponadto realizacja nowych zadań pomocy społecznej wymaga od służb bardziej specjalistycznej, fachowej obsługi. Ważnym elementem pracy tych służb będzie wyjście w teren z pracą socjalną m.in. pomocą psychologiczną, pomagającą rozwiązywać problemy i uczyć ludzi potrzebujących radzić sobie samym. Dotychczas często

spotykanym zjawiskiem na problemy było przyznanie środków finansowych w różnych formach zasiłku. Przy znacznym braku środków finansowych w budżecie gminy ta forma pomocy będzie musiała zejść na dalszy plan.

Konkretne przyznanie środków finansowych na realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie odbywać się poprzez uchwalenie przez Radę Gminy w Staroźrebach:

- budżetu gminy na dany rok budżetowy,
- uchwalania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.